

BŮH JE SVĚTLO A NEVĚDOMOST JE TEMNOTA. TAM, KDE JE BŮH, NENÍ NEVĚDOMOST.

NÁMA HATTA

časopis hnutí Hare Krišna

Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny
Zakladatel - áčárja Šrī Šrīmad A. Č. Bhaktivedánta Svámī Prabhupáda

1/22

- 4 SERIÁL**
„What is the Difficulty?“
- Šruta Kírťi dás
- 7 PŘEDNÁŠKA**
Únik ze sevření zhoubných tužeb
- Šrīla Prabhupáda
- 9 ŠÁSTRA**
Šrī Íšópaniśad 18
- Šrīla Prabhupáda
- 12 VZPOMÍNKA**
Jak jsem přišel do hnutí pro vědomí Krišny 2
- Nirañdžana Svámí
- 16 POUTNÍ MÍSTA**
Šrī Vrindávan
- Indradjumna Svámí & Ananta Vrindávan dás
- 18 VÝROČÍ**
Šrī Šrī Nitái Navadvípačandra jsou naše Božstva již čtvrt století!
- Álalanátha dás

- 21 ŠÁSTRA**
Šrīmad Bhágavatam 11. zpěv kapitola 11
- Šrīla Vjásadéva
- 23 AKTUÁLNĚ**
- Džalángí déví dásí
- 24 VZDĚLÁVÁNÍ**
Domácí vzdělávání 13
- Aruddha déví dásí
- 27 DĚTEM**
Už jste četli Krišna knížku?
- Prija Kírťi dás & bhakta Vanší Gópál
- 28 OFFERING**
Chci plakat jako ona
- Šivarám Svámí
- 30 PRASÁDAM**
Kam jít na prasádám?
- bhaktin Mária Horová
- 32 RECEPT**
Plněné cukety
- Íśání déví dásí

CENTRUM PRO VĚDSKÁ STUDIA
Lužce 48, Karlštejn 267 18
www.harekrsna.cz
www.harekrsna-luzce.cz
www.govindashop.cz
www.govinda.cz

REDAKTORKA:
Džalángí déví dásí
tel: 736 245 446, jalangi@email.cz

SAZBA:
Madhu Pandit dás

SPOLUPRACOVALI:
AŠVAHARI DÁS, ÁTMÁ DARŠANÍ DÉVÍ DÁSÍ, BHAKTIVAIBHAVA SVÁMÍ, BHAKTIN DORIS DRIENOVÁ, DŽAJA GÓPÍNÁTHA DÉVÍ DÁSÍ, DŽAJGURUDÉV DÁS, DŽAJAPATÁKÁ SVÁMÍ, HANSA AVATÁR DÁS (KKS), HÉMALATÁ THÁKURÁNÍ DÉVÍ DÁSÍ, BHAKTA JAN MAREŠ, KAVITÁ DÉVÍ DÁSÍ, BHAKTIN KRISTINA KOPTĚVA, BHAKTIN LAKŠMÍ KRUPÍČKOVÁ, MADHUSÚDANA DÁS, MÉKHALA DÉVÍ DÁSÍ, NARÁKRITI DÁS, NITJA LÍLÁ DÉVÍ DÁSÍ, BHAKTA OLDŘICH JANOTA, ÓMKÁRA RÁDHÁ DÉVÍ DÁSÍ, PRAHLÁD NRISINHA DÁS, PUNJA PÁLAKA DÁS, RÁDHÁKANTA DÁS, RÁSABIHÁRÍ DÉVÍ DÁSÍ, SANKÍRTAN DÁS, VIDJÁGATI DÁS

V časopise jsou použity obrazové podklady z BBT Dvojměsíčník Náma Hatta, 22. ročník, č. 1 Vydáno v únoru 2018
Registrační číslo MK ČR E 16036

Příspěvky na vydávání časopisu můžete zasílat na adresu vydavatele nebo na účet časopisu:
2401331184 / 2010

Sedm cílů hnutí Hare Krišna

1. Systematicky šířit duchovní poznání v celé společnosti a učit všechny národy technikám duchovního života, aby došlo k obnově rovnováhy životních hodnot a dosažení skutečné jednoty a míru ve světě.
2. Šířit vědomí Krišny tak, jak je popsáno v Bhagavad gítě a Šrīmad Bhágavatamu.
3. Sbližovat členy společnosti a vést je ke Krišnovi, původní a hlavní bytosti, a tím způsobem v nich, stejně jako v celém lidstvu, rozvíjet pochopení, že každá duše je nedílnou částí Boha (Krišny), s nímž je kvalitativně totožná.
4. Šířit a podporovat sankírtanové hnutí, společné zpívání svatých jmen Boha, podle učení Pána Šrī Čaitanji Maháprabhua.
5. Pro členy a celou společnost zbudovat posvátná místa transcendentálních zábav zasvěcených Nejvyšší Osobnosti Božství.
6. Sdružovat členy za účelem vyučování jednoduššího a přirozenějšího způsobu života.
7. Pro dosažení výše uvedených cílů vydávat a šířit periodika, časopisy, knihy a další literaturu.

Kde nás najdete

Česká republika

ISKCON

Centrum pro vědecká studia,
Lužce 48, Karlštejn, 267 18
tel. 311 516 558, 736 107 009

Farma Krišnúv dvůr,
Městečko u Benešova č. 1,
Postupice, 257 01,
tel. 317 796 008, 603 700 512

**Hare Krišna centrum
Harinám Mandir,**
Zenklova 107, Praha 8, 180 00,
tel. 603 205 991

**Kazatelské centrum
Prabhupád bhavan,**
Durdákova 34, Brno sever, 613 00
tel. 604 472 982, 731 445 474

Náma Hatta centrum Čakra,
Lutotín 7, Kostelec na Hané, 798 41
tel. 731 154 233

Kazatelské centrum Hari-dhám,
www.haridham.cz
tel. 603 958 447

VEGETARIÁNSKÉ RESTAURACE

Góvinda, Soukenická 27, Praha 1
tel. 605 700 872

Góvinda, Na hrázi 5, Praha 8
tel. 284 823 805

Balaráma, Orlická 9, Praha 3
tel. 222 947 365

Góvinda, Pavelčákova 5/13, Olomouc
tel. 604 259 930

Góvinda, Husova 464, Benešov
tel. 736 706 988

Slovenská republika

ISKCON

Nová Ékačakra, Abranovce 60,
pošta Kokošovce, 082 52
tel. +421 911 947 108

Náma Hatta centrum Bhaktilóka,
Hornodvorská 1050/4,
Čierna voda – Chorvátsky grob, 900 25
tel. +421 944 973 801

VEGETARIÁNSKÉ RESTAURACE

Góvinda, Obchodná 30, Bratislava
tel. +421 252 962 366

Góvinda, Hlavná 117, Košice
tel. +421 556 220 626

Góvinda, Hlavná 70, Prešov
tel. +421 910 947 108

Hare Krišna,

bhakti vám může dát jen ten, kdo ji sám nosí ve svém srdci. Taková osoba je velice přitažlivá a zářící a všechny podmíněné duše toužící po osvobození jsou k ní neodolatelně přitahovány jako můry ohněm.

Rozpomínají se na své původní vědomí Krišny a milostí čistého oddaného jsou znovu inspirováni překročit svazující okovy hmoty, do kterých se sami ukovali.

Nikdy se nedá přecenit společnost čistých oddaných. Sádhuů plně pohroužených do zpívání svatých jmen Krišny a opěvování Jeho sladkých zábav.

Jeich přítomnost podobná časnému jaru probouzí spáče po dlouhé zimě a klíčící rostlinky bhakti v srdcích se začínají natahovat po slunci transcendentální energie.

Jsou skutečnými zprostředkovateli Krišnovy milosti a všichni to cítí a alespoň na chvíli zapomínají na své mylné materiální představy a koncepty.

Stejně jako zvířata scházející se u jediné řeky v době sucha nechávají stranou závist a nevraživost, hrouží se do živé vody zvuků vycházejících z lotosových úst čistého oddaného a lačně hasí žízeň po skutečné duchovní existenci.

Při poslední návštěvě Kadamby Kánany Svámího jsem měla dokonalou realizaci důležitosti a až nezbytnosti společnosti oddaných.

Během sobotního programu v Tai-či akademii jsem musela sedět někde jinde a dělat něco jiného a jen milostí zbožňovaného i proklínaného facebooku jsem mohla jedním očkem pošilhávat po živém vysílání z kirtanu

a přednášky a jedním uchem poslouchat, co Mahárádž říká či zpívá.

Nakonec jsem dorazila až těsně před šestou. Mahárádže jsem potkala už na odchodu. Poklonila jsem se mu a řekla, že dřív jsem přijít nemohla, ale že ho mohu alespoň teď vidět. Svým typickým velice relaxovaným a nonšalantním stylem se usmál a řekl, že budou přeci ještě další dny.

Potom jsem zašla do sálu, kde už se vše začínalo pomalu balit. Přesto ještě pořád ve vzduchu rezonovala vibrace čistého vědomí Krišny a já se cítila jako v duchovním světě.

A nebyl to jen Mahárádž. Byly to všechny ty drahé tváře oddaných, kteří jsou tady pořád okolo vás a vždycky jsou připravení dát vám svou sladkou a okouzlující společnost.

I takhle vypadá milost Šríly Prabhu-pády. Díky!

Vaše služebnice
Džalángi déví dási

Zveme vás!

**STŘEDEČNÍ PROGRAM
V GÓVINDĚ,
Soukenická 27, Praha 1
od 18 hodin**

**NEDĚLNÍ HOSTINA
V CHRÁMU
LUŽCE,
začátek od 14 hodin**

HARINÁM
sraz u Obecního domu, Praha 1
ve středu a v pátek v 16 hodin

To je začátek jeho pádu

11. listopadu 1974,
ISKCON Džuhu, Bombaj, Indie

Pokaždé, když Šríla Prabhupáda vyšel v Džuhu na svoji ranní procházku, oddaní shromáždění před jeho bytem provolávali „Džaja Šríla Prabhupáda!“ a skládali mu poklony. Všichni, až na jednoho brahmačářiho, který zůstával stát se zkrříženýma rukama na prsou.

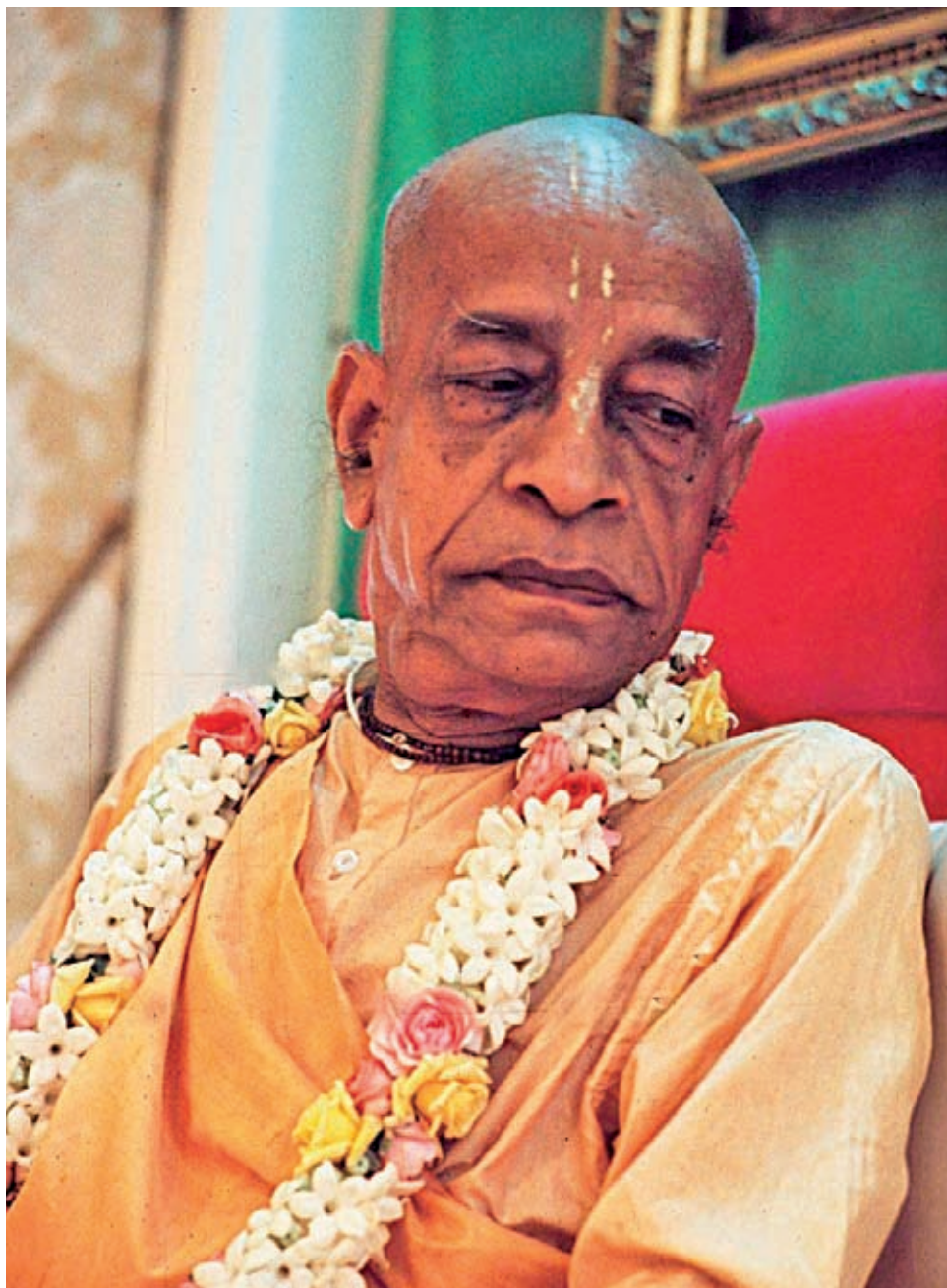
Prabhupáda si toho dne vykračoval s holí v ruce a s pohledem upřeným přímo před sebe prohlásil: „To je začátek jeho pádu.“

Mnohokrát hovořil o tomto procesu jako o „ostří břitvy“. Toho rána nám ukázal, jak ostrá tato břitva může být. Stojící oddaný si své jednání neuvědomoval. A člověk, který si není vědomý toho, co dělá, si nemůže být vědomý Krišny.

Šrílo Prabhupádo, požehnejte mi prosím, abych si byl vždy vědomý vás a vaši služby Nejvyššímu Pánu.

Nemohu vás k ničemu nutit

11. listopadu 1974,
ISKCON Džuhu,
Bombaj, Indie

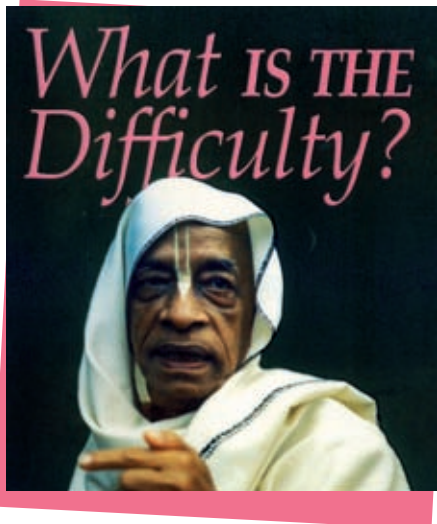

Při okružní cestě po Indii doprovázel Šrílu Prabhupádu ještě Paramahansa Svámí jako tajemník a Nitái dása jako sanskritský editor. Vycházeli jsme spolu v pohodě. Všichni tři jsme patřili do druhé vlny oddaných, která se připojila k chrámu kolem roku 1971. Během pobytu v Džuhu připravovala pro Šrílu Prabhupádu obědy Páliká dásí, takže po namasírování Jeho Božské Milosti jsme s Paramahansou a Nitáiem chodili na pláž si zaplavat a nachytat trochu bronzu. Vraceli jsme se dřív, než Šríla Prabhupáda vstal po svém odpoledním spánku, abychom byli po ruce, kdyby někoho z nás potřeboval.

Po pár dnech oba moji duchovní bratři přestali na pláž chodit, protože nestíhali svoji službu. Já jsem v tom pokračoval. Jednoho dne za mnou po návratu z pláže přišel Paramahansa Svámí a řekl: „Šrílovi Prabhupádovi se vůbec nelíbí, že chodíš na pláž sám. Řekl, že by chtěl s tebou mluvit. Je pěkně naštvaný.“

Čekal jsem, až Šríla Prabhupáda doobědvá, a když se vrátil do svého oby-

Cestoval jste kolem celého světa a očišťoval všechna místa, kterých se vaše lotosové nohy dotkly

Dáb

**7. prosince 1974, ISKCON
Džuhu, Bombaj, Indie**

Největším Prabhupádovým potěšením bylo hovořit o Krišnovi a Jeho společnících dvacet čtyři hodin denně. Nevynechal jedinou příležitost k tomu, aby promluvil o filozofii vědomí Krišny. Ostře to kontrastovalo s úsporností, s jakou hovořil o svém vlastním tělesném stavu.

Každý den si po obědě dopřával krátký spánek. Po probuzení chodila Jeho Božská Milost do koupelny přes místnost, která byla vyhrazená mně. Často jsem také odpočíval. Jakmile jsem zaslechl sladký zvuk jeho kroků, vstával jsem a skládal poklonu.

„Dáb,“ pronesl Šríla Prabhupáda hlubokým hlasem, když mě mýjel.

Mým úkolem pak bylo jít do kuchyně, naseknout kokosový ořech, vsunout otvorem dovnitř zlaté brčko a dát sladkou vodu na jeho pracovní stůl. Byl to každodenní rituál. Pokaždé, když jsem uslyšel slovo „dáb“, otvírala se mi tím stejná příležitost.

vacího pokoje, šel jsem za ním a složil poklony. Když jsem vzhlédl, viděl jsem, že se tváří spokojeně, po nějakém rozhořčení ani stopy.

„Šrílo Prabhupádo, vy byste si přál, abych po masírování na pláž nechodil?“ zakoktal jsem zmateně.

„Ale vůbec ne,“ odpověděl nenuceně. „To je v pořádku. Chodíš tam sám?“

„Ano,“ řekl jsem. „Zpočátku jsme chodili plavat všichni tři, ale nakonec jsem zůstal sám.“

„V pořádku,“ řekl. „Zajít si na pláž, být trochu na slunci a užít si vodu je prospěšné. Není důvod, proč bys tam nechodil.“

Poděkoval jsem mu a odešel.

Ihned jsem pak spěchal za Paramahansou Svámím a se zadostiučiněním vyprávěl o rozhovoru s mým milovaným duchovním učitelem. Svámí potřásl hlavou, ale dál trval na své původní verzi.

Podobné situace nebyly nijak neobvyklé. Nepochybuji, že Šríla Prabhupáda si na mé pobyty na pláži opravdu stěžoval. Tím víc mě mile zasáhla jeho tolerance, když jsem za ním přišel se svým dotazem. Vycítil, jak se mi tam líbilo, a nechal mě rozhodnout se sám. Rád jsem na pláž přestal chodit, protože mě k tomu nenutil.

Šrílo Prabhupádo, vy víte, jak na nás. Často jste říkal: „Vy, chlapci a dívky, děláte službu dobrovolně. Nemohu vás k ničemu nutit.“

Vždy jste se mnou jednal s úctou, což mě nakonec samotného zahanbovalo. Díky vaší pokoře jsem hořel touhou vykonat všechno, co si budete přát. Byl jste tak milostivý, že vaším jediným přáním bylo „zpívej Hare Krišna a buď šťastný“. Když na vás myslím, není nic snadnějšího než tyto pokyny následovat.

Šríla Prabhupáda pobýval v jednom ze svých provizorních bytů na pozemku v Džuhu, které byly v následujících letech zbourány. Trvalé ubytování pro něj bylo dostavěno až po roce 1976. Na svých cestách kolem světa pokorně přijímal jakékoli zařízení, které bylo k dispozici.

Šrílo Prabhupádo, každý, kdo byl v Džuhu, ví, že dáby, kokosové ořechy, jsou velmi sladké. Ale ještě sladší bylo slyšet v brzkém odpolední vaši žádost o jeden z nich. Jak léta ubíhají, pomyslení na to, že jste chodil mezi námi, je čím dál podivuhodnější. Někteří oddaní prohlašují, že když jste kráčet, zdálo se, že se vaše chodidla nedotýkají země. Mé vnímání je, že jste cestoval kolem celého světa a očistoval všechna místa, kterých se vaše lotosové nohy dotkly.

Sláva Šrílovi Prabhupádovi!

Vezmi si tedy jinou přikrývku...

**24. prosince 1974,
ISKCON Los Angeles, Kalifornie**

Jednoho chladného večera v Nové Dvůrce jsem si musel v pokoji pro služebníky topit plynovým vaříčem se dvěma hořáky, abych vůbec usnul.

Docela to pomáhalo, protože jsem spal na slaměné matraci a místo přikrývky jsem měl jen svůj čadar. Snažil jsem se totiž svoji osobní výbavu omezovat na minimum, cestovalo se pak snadněji. Občas jsem vozil kufry dva. Jeden pro Jeho Božskou Milost, a druhý malý pro mě.

Většinou se mi ale dařilo vtěsnat osobní potřeby nás obou do jediného velkého kufříku.

V noci si Šríla Prabhupáda mého vaříče všiml a hned po ránu si mě zavolal do svého pokoje. Složil jsem poklonu a vzhlédl na svého milostivého duchovního učitele.

„Proč necháváš ten vaříč v noci hořet?“ zeptal se.

Vysvětlil jsem, že teplo z hořáků mi v té zimě pomáhá usnout.

„Ty nemáš přikrývku?“

„Ne, Šrílo Prabhupádo,“ odpověděl jsem. „Obvykle žádnou nepotřebuji.“

„Dobrá,“ řekl. „Jdi do mého šatníku a vezmi si pokrývku a svetr, jaké se ti budou líbit.“

Nadšeně jsem spěchal ke kovové skříni v jeho ložnici. Po prozkoumání čtyř přikrývek pečlivě složených na polici jsem si vzal tu nejtlustší a nejbarevnější.

Potom jsem si vybral jeden z Prabhupádových šafránových svetrů. Vrátil jsem se za Prabhupádou do jeho obýváku a předvedl mu svůj výběr. Souhlasně se usmál a pokýval hlavou.

„Výborně, a teď můžeš jít,“ pokynul mi.

Považoval jsem se za nejšťastnější duši na světě. Spal jsem pod tou příkrývkou každou noc, zachumláný do Prabhupádovy přízně. Udržovala mě duchovně nažhaveného. Jednoho dne jsem si povídal se svým přítelem Brahmárúpou dásem. Ptal se, zda bych nechtěl spát tu noc v chrámové místnosti společně ještě s několika oddanými. Rád jsem souhlasil. Vzhledem k tomu, že jsem býval většinou sám, to znělo dobrodružně. Do chrámu jsem si přinesl svoji nádhernou, zářivě oranžovou příkrývku. Z jedné strany měla lesklé hedvábí a z druhé příjemný plyšák. Když jsem vstoupil do chrámové místnosti, vyvalil Brahmárúpa užasle oči.

„Kdes' to sehnal?“ zeptal se.

„Dal mi ji Šríla Prabhupáda,“ řekl jsem.

„Nechtěl bys ji?“ dodal jsem, hnán pocitem viny, že vlastním něco tak nesmírně cenného.

„Jasně, že chci,“ odpověděl dychtivě.

A tak jsem mu ji dal.

Když jsem o týden později odpočíval v příbytku pro služebníky, Šríla Prabhupáda si všiml, že ležím bez příkrývky.

„Kde je ta příkrývka, co jsem ti dal?“ zeptal se.

Zahanbeně jsem odpověděl: „Viděl ji jeden z oddaných, a když zjistil, že je od vás, byl z toho tak na větvi, že jsem mu ji prostě musel dát.“

„Dobrá. Vezmi si tedy jinou příkrývku,“ odpověděl klidně. „A tentokrát už ji nikomu nedávej,“ dodal již trochu důrazněji.

Samozeřejmě jsem jeho velkorysý pokyn opět uposlechl bez váhání a vybral si další prasádamovou příkrývku.

Když jsme pobývali ve městech, kde byla zima, dával mi Šríla Prabhupáda svetry. Dlouho u mě ale nevydržely. S železnou pravidelností vždy někdo z oddaných vyčenichal, že dotyčný svetr je po Prabhupádovi, a mně nezbyvalo než ho darovat, abych si nepřipadal jako naprostý sobec. Moji duchovní bratři Prabhupádovo prasádam milovali. Na cestách se Šrílou Prabhupádou jsem si pro sebe nenechával skoro nic. Říkal jsem, že není praktické mít moc věcí. Ve skutečnosti jsem to byl já sám, kdo nebyl praktický, ale to mi v té době ještě nedocházelo.

Šrílo Prabhupádo, veškeré vaše konání bylo projevem bezvýhradné odevzdanosti Nejvyššímu Pánu. Často jste nám opakoval, že když se plně zapojíme do služby Krišnovi, o všechny naše potřeby bude postaráno. Nescetněkrát jsem se při službě vám přesvědčil, že to je pravda. Nebylo zapotřebí vynakládat žádné zvláštní úsilí. Stačil příklad vaší prostoty. „Cokoliv dělá velký člověk, dělají pak i obyčejní lidé.“ Když někdy zapomenu na službu vašim lotosovým nohám, rázem se z života stává boj. Prosím o vaši přízeň, abych vám mohl věčně sloužit bez ohledu na své osobní pohodlí. 🙏

Velice důležitý vzkaz žákům od Jeho Svatosti Džajapatáky Svámího

Někteří lidé říkají, že necítím bolest. Moje tělo je ochromeno bolestí. Šríla Prabhupád říkal, že někdy duchovní mistr trpí, když nese reakce učedníků skrze sny – a někdy i jinými způsoby. Občas jsem míval hrozné sny a někdy cítím fyzickou bolest. Pamatuji na to, že nejsme toto tělo. Prostřednictvím těla a smyslů prožíváme tělesné potěšení. Prostřednictvím těla a smyslů prožíváme hmotné utrpení. V mládí si člověk víc užívá. V nemoci a stáří musí více trpět.

Navzdory velkému fyzickému utrpení vzpomínám na zábavy se Šrílou Prabhupádou, zábavy našeho pána Gauránga a Jeho společníků a na zábavy Nejvyšší Osobnosti Božství, Krišny. To jsou vznešené zážitky. Díky nim se veškeré utrpení zdá zanedbatelné. Je těžké to popsat. Toto utrpení zároveň ztěžuje plnění všech pokynů Šríly Prabhupády.

Pokud jsou žáci ve svém zpívání a dodržování regulativních principů nedbalí, pak musím určitě trpět více. Rád bych poděkoval všem žákům, kteří přísně následují. Jsem jim zajisté vděčný. Pokud mi pomůžete získat více oddaných, velice to ocením. To vám pomůže stát se vážnějšími ve vašem vědomí Krišny, za což budu velice vděčný. Chci, aby se všichni oddaní na konci tohoto života vrátili zpátky ke Krišnovi a během tohoto života zažívali blaženost.

Váš věčný dobrodinec,

Džajapatáka Svámí

Pomozte mi
rozdávat Náma Hattu

VÝZVA

Několik dobrých duší, které mi už teď pomáhají s šířením Náma Hatty, mě přivedlo na nápad obrátit se na vás, její čtenáře, s následujícím návrhem:

kdokoliv se cítí inspirovaný, může si vzít od každého nového čísla vždy 5, 10 nebo 20 kousků za distribuční příspěvek a ty pak roznášet v tom místě Čech či Moravy, kde právě pobývá.

Může zajít do čajovny, do knihovny, ke kadeřnici, k lékaři, může to rozdat kolegům v práci, pošťačce či popelářům...

Přidáte se k nám?

Džalángí déví dásí

ÚNIK ZE SEVŘENÍ ZHOUBNÝCH TUŽEB

*našta-prájěšv abhadréšu
nitjan bhágavata-sévajá
bhagavatj uttama-šlóké
bhaktir bhavati našthikí*

Pravidelnou návštěvou přednášek z Bhágavatu a službou čistým oddaným je vše nepříznivé v srdci takřka zničeno. Láskyplná služba Osobnosti Božství, Šrí Krišnovi, který je opěvován transcendentálními písněmi, se tak stane nezvratitelnou skutečností.

Šrīmad Bhágavatam 1.2.18

daný Bhágavata je stejně dobrý jako kniha Bhágavata, protože žije život podle knihy Bhágavata, a kniha Bhágavata je plná informací o Osobnosti Božství a Jeho čistých oddaných, kteří jsou rovněž Bhágavatové. Kniha a osoba Bhágavata jsou totožné.

Oddaný Bhágavata je přímý zástupce Bhagavána, Osobnosti Božství. Potěšením oddaného Bhágavaty lze tedy získat prospěch knihy Bhágavata. Lidský rozum nedokáže pochopit, jak je možné se službou oddanému Bhágavatovi nebo knize Bhágavata postupně povýšit na cestě oddanosti. To jsou však fakta, jež vysvětluje Šrīla Náradačeva, jenž byl ve svém před-

sdužování se s Bhágavaty. A abychom těmto účinkům porozuměli prakticky, je nutné poznamenat, že upřímným sdužováním se s Bhágavaty člověk zajisté velmi snadno obdrží transcendentální poznání, jehož výsledkem bude, že se upevní v oddané službě Pánu.

Čím větší uděláme pokrok v oddané službě pod vedením Bhágavatů, tím větší bude naše neochvějnost na cestě transcendentální láskyplné služby Pánu. Poselství knihy Bhágavata se tedy musí přijímat od oddaného Bhágavaty a spojení obou Bhágavatů pomůže začínajícímu oddanému v dalším a dalším pokroku.

Lidé obvykle nerozumí tomu, proč je potřeba udělat duchovní pokrok a očistit srdce od všech nečistot (abhadráni).

Hmotný život znamená nečistý, ne-civilizovaný život, nicméně lidé si přesto myslí, že mít pěkné oblečení, pěkný byt a pěkně umyté tělo znamená, že jsou civilizovaní. Nevědí, že je napadlo znečištění z vlastního srdce.

Ve jménu civilizace si lidé vytvořili mnoho zbytečných věcí, jež se nazývají anarthy. Před mnoha tisíci lety, ve védské době, kdy ještě neexistoval takzvaný civilizační pokrok, lidé například jedli z nádobí ze stříbra a zlata nebo alespoň z určitého kovu. Nyní lidé používají plasty, a přesto jsou pyšní na svou pokročilou civilizaci.

Plastové nádobí je ve skutečnosti zbytečné. Jiný příklad: před dvěma sty lety nebyl v Indii žádný průmysl, ale lidé byli velmi šťastní.

Nemuseli cestovat tři sta padesát či sedm set padesát kilometrů daleko od domova, aby si vydělali na živobytí. V Evropě a Americe jsem viděl, že někteří lidé do práce denně létají. Z Toronta létají do Montrealu – téměř sedm set padesát kilometrů. Skoro všichni musí cestovat alespoň sedmdesát kilometrů.

Do New Yorku přijíždí mnoho lidí ze vzdáleného místa na Long Islandu, přejíždějí řeku a pak jedou autobusem, aby se

Oddaný Bhágavata je stejně dobrý jako kniha Bhágavata

Zde je prostředek na odstranění všech nepříznivých věcí v srdci, jež se považují za překážky na cestě seberealizace. Tímto prostředkem je společnost Bhágavatů. Existují dva druhy Bhágavatů, a to kniha Bhágavata a oddaný Bhágavata. Oba Bhágavatové jsou vhodnými prostředky a oba dva či jen jeden z nich mohou stačit k odstranění překážek. Od-

chozím životě shodou okolností synem služebné. Tato služebná byla zaměstnaná v podřadné službě mudrcům, a tak s nimi přišel do styku i on.

Pouhým sdužováním se s nimi a přijímáním zbytků jídla, jež po sobě zanechali, dostal syn služebné možnost stát se velkým oddaným a slavnou osobností Šrílou Náradačevou. To jsou zázračné účinky

dostali do zaměstnání. Celé to cestování je prostě zbytečné.

Čánakja Pandit se ptá: „Kdo je šťastný?“ A odpovídá: „Člověk, který nepracuje daleko od domova a nemá dluhy, je šťastný.“ Velmi jednoduché. V dnešní době však vidíme, že prakticky všichni pracují mimo domov a jsou velmi zadlužení. Jak mohou být šťastní? V Americe banky lákají: „Půjčte si od nás peníze, kupte si auto, dům, a jakmile dostanete výplatu, dejte ji nám.“ Nebo nabízejí: „Pořídte si tuto bankovní kartu.“ Měla by být vlastně známá jako bankrotová karta. Jestliže si ji pořídíte a v bance si uložíte peníze, pak si s ní můžete koupit, co se vám zlíbí. Ale brzy jste bez peněz a jedině, co vám zůstane, je tato karta.

Všechny anarchy lze ihned odstranit, jestliže se začnete věnovat procesu rozvoje vědomí Krišny, neboli bhakti-józe: *anarthópašaman sáksád bhakti-jógam adhóksádžé*. Dobrým příkladem jsou naši studenti v hnutí pro vědomí Krišny. Mnozí jsou z Ameriky či Evropy a věděli velmi dobře, jak zvětšovat anarchy. Jakmile se však připojili k naší Společnosti, již nemuseli platit účty za kina, za hazard a mnoho dalších věcí. Dokonce i vřady za lékařskou péči klesly téměř na nulu.

A umře snad člověk bez kouření? Ne. Je to anartha. Kuřácký zlovyk vzniká ze špatné společnosti: *sangát sañdžáté*

kámah. Kvůli špatné společnosti se člověk naučí kouřit, hazardovat, jíst maso a požívat omamné látky. Americká vláda utrácí milióny dolarů, aby zastavila drogovou závislost mezi mládeží. Ale vláda neví, jak ji zastavit. Zde je prostředek: vědomí Krišny. Je to praktické. Každý, kdo se vážně začne věnovat procesu rozvoje vědomí Krišny, se může okamžitě vzdát všech zlovyků, včetně braní drog. Navzdory tomu však vláda nechce hnutí pro vědomí Krišny podporovat. Raději rozhazuje peníze na zbytečná opatření.

Protože dnešní lidé nevědí, jak se vymanit ze zajetí všech těchto zbytečných věcí, učený Šríla Vjásádeva sepsal Šrímad Bhágavatam: *lókasjádžánató vidvánš čakré sávata-sanhitám*. Naleznete útočiště ve Šrímad Bhágavatamu a naučíte se dokonale omezovat všechny nepotřebné věci. Předchozí verš (ŠB 1.2.17) uvádí tento jednoduchý proces:

*šrinvatán sva-katháh krišnah
punja-šravana-kírtanah
hridj antah-sthó hj abhadráni
vidhunóti suhrit satám*

Stačí, když nasloucháte o Pánu Krišnovi ze Šrímad Bhágavatamu nebo z Bhagavad gíty, a Krišna osobně odstraní vaše anarchy. Krišna v Bhagavad gítě přímo hovoří o sobě. Nepřekrucujte však Jeho slova. Jednoduše je poslouchajte tak jako Ardžuna. Někdo může namítnout: „Ardžuna

poslouchal Bhagavad gítu přímo od Krišny, ale nyní Krišna není přítomný. Jak tedy můžeme naslouchat jako Ardžuna?“ Jelikož Krišna je absolutní, neliší se od svých slov. Čtete-li Bhagavad gítu takovou, jaká je, a přijímáte-li ji skrze žakovskou posloupnost, je vaše čtení stejně dobré jako Ardžunovo naslouchání přímo Krišnovi. Když však předkládáte svoje vlastní výklady Bhagavad gíty nebo posloucháte výklady neoddaného, zůstanete darebákem.

Sanátana Gósvámí nám zakázal naslouchat o Krišnovi od neoddaných:

*avaišnava-mukhódgírnan
pútan hari-kathámritam
šravanam naiva kartavjan
sarpóčchištan jathá pajah*

„Nikdo by neměl naslouchat nic o Krišnovi od osoby, která není vaišnava. Mléko, kterého se dotkly hadí čelisti, má jedovaté účinky; a hovory o Krišnovi z úst nevaišnavy jsou také jedovaté.“ V Indii se někdy lidé, kteří se neřídí zásadami vaišnavského chování, stávají profesionálními přednášči Šrímad Bhágavatamu a pořádají sedmidenní veřejné čtení s názvem *bhágavata saptáha*. Tento způsob naslouchání Šrímad Bhágavatamu je zakázaný. Tento verš doporučuje *nitjan bhágavata sévájá*, „pravidelné naslouchání Bhágavatamu“, nikoliv *saptáhan bhágavata-sévájá*, „naslouchání Bhágavatamu po dobu jednoho týdne“. Je snad Bhágavatam něco, čemu můžete porozumět po jednotýdenním naslouchání? Když ho budete číst jen jeden týden, nepochopíte ani jedno slovo, o všech osmnácti tisících verších ani nemluvě. V Bhágavatamu je obsažené celé vědecké poznání (*nigama-kalpa-tarór galitan phalam*). Co tedy pochopíte, když ho budete číst jeden týden?

Skutečný postup je předložen tady: *nitjan bhágavata-sévájá*. Bhágavatam byste měli číst každý den a vzpomínat na něj v každém okamžiku. Pak *našta-prájéšv abhadréšu*: z vašeho srdce budou vymýceny nečistoty. To je základ hnutí pro vědomí Krišny – poskytnout vám příležitost trpělivě naslouchat o Krišnovi, aby se vaše srdce zbavilo špíny. O tom, co vlastně tato špína je, se zmiňuje následující verš: *chtič, chamtivost a další výsledky působení kvalit vášně a nevědomosti (radžas-tamó-bháváh)*. ☛

Každý, kdo se začne věnovat vědomí Krišny, se může okamžitě vzdát všech zlovyků

ŠRÍ

ÍŠÓPANIŠAD

Překlad:

Nechť je toto pomíjivé tělo na prach spáleno a nechť vzduch života splyne s úplností vzduchu. Ó můj Pane, rozpomeň se nyní na všechny mé oběti, a protože jsi konečný uživatel, rozpomeň se prosím na vše, co jsem pro Tebe učinil.

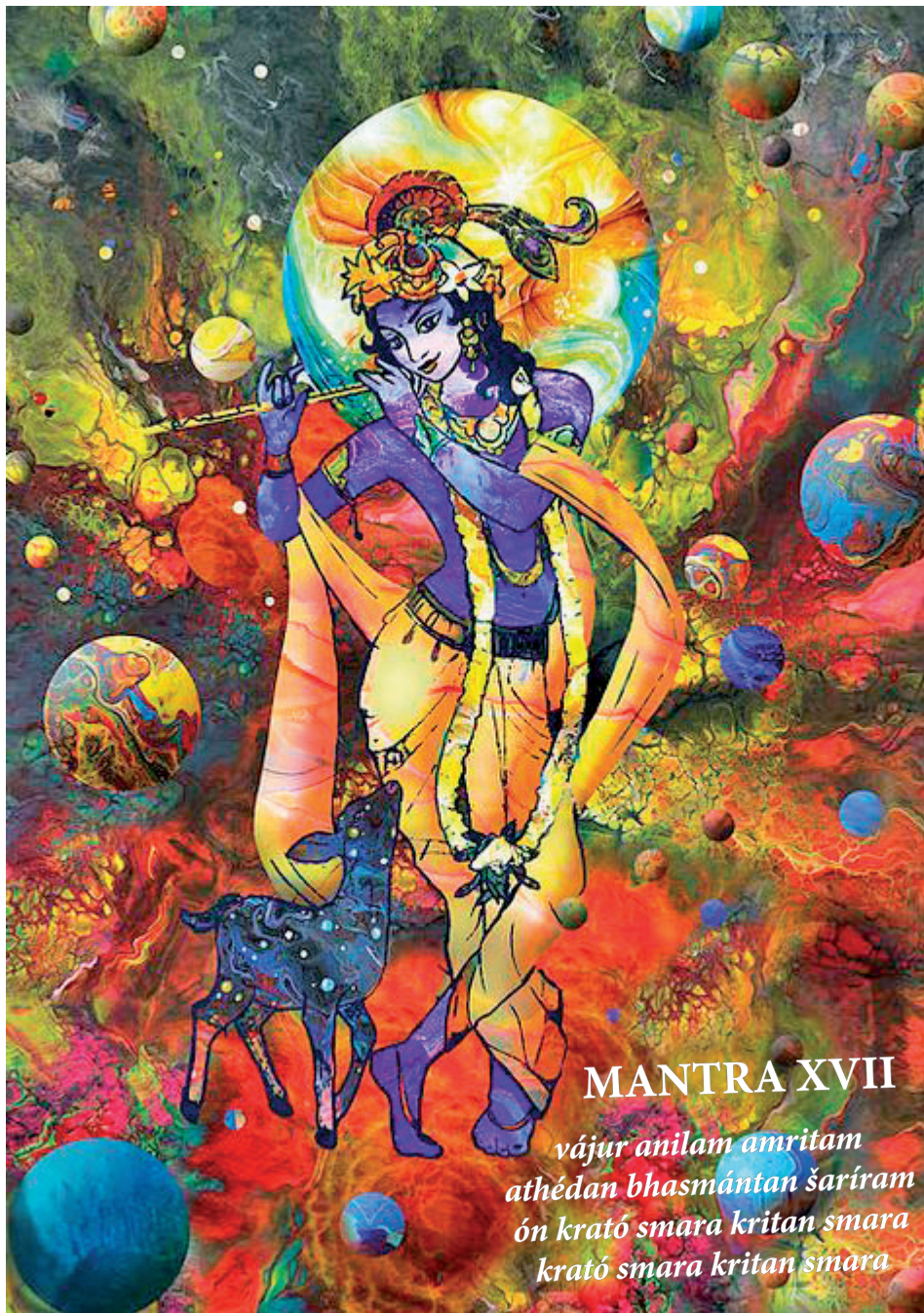
Význam:

Pomíjivé hmotné tělo je bezesporu cizí oděv. V Bhagavad gítě (2.13) je jasně řečeno, že živá bytost po zániku hmotného těla nezaniká ani neztrácí svou totožnost. Totožnost živé bytosti není nikdy neosobní nebo beztvará. Naopak, beztvarý je hmotný povrch, jenž nabývá tvaru podle tvaru nezničitelné osoby. Žádná živá bytost není ve svém původním stavu beztvará, jak se mylně domnívají lidé omezených znalostí. Tato mantra potvrzuje skutečnost, že živá bytost existuje i po zániku hmotného těla.

V hmotném světě je vidět přímo zázračná dovednost hmotné přírody při vytváření různých druhů těl pro živé bytosti, vždy v souladu s jejich sklonem ke smyslovému požitku. Živá bytost, která si chce pochutnávat na výkalech, dostane hmotné tělo vhodné k požívání výkalů – tělo vepře.

Podobně ten, kdo chce jíst maso, dostane tygří tělo, se kterým může žít, pochutnává si na krvi a masu jiných zvířat. Lidská bytost není určena k požívání masa, protože má odlišný tvar zubů, ani výkalů, na něž nemá chuť ani člověk, stojící na nejnižším stupni. Zuby člověka jsou utvořeny tak, aby mohl žvýkat a kousat ovoce a zeleninu; kromě toho má také dva špičáky, aby mohl jíst maso.

Hmotná těla všech zvířat a lidí jsou živým bytostem cizí a mění se podle druhu smyslového požitku, po němž živá bytost touží. Ve vývojovém cyklu mění živá bytost jedno tělo za druhým. Od vodních živočichů – když byl svět zaplaven vodou – k rostlinnému životu, pak přešla k životu červů, od života červů k životu ptáků, od

MANTRA XVII

*vájur anilam amritam
athédan bhasmántan šaríram
ón krató smara kritan smara
krató smara kritan smara*

života ptáků k životu savců a od savce do lidské podoby. Nejvyvinutější podobou je podoba lidská, když má plně vyvinuté schopnosti pro duchovní poznání. Tato védská mantra popisuje nejrozvinutější duchovní poznání: člověk se má vzdát hmotného těla, které se obrátí v prach, a nechat vzduch života vplynout do věčného rezervoáru vzduchu.

Činnosti živé bytosti jsou vyvolávány v těle pohyby různých druhů vzduchu, známých pod souhrnným názvem prána-váju. Jógíní obyčejně usilují o ovládnutí těchto vzduchů. Duše má stoupat

z jednoho vzdušného okruhu do druhého, až vstoupí do nejvyššího okruhu (brahma-randhra).

Z tohoto bodu se může dokonalý jógin přenést na libovolnou planetu. Postupuje se při tom tak, že člověk se nejdříve vzdá jednoho hmotného těla a pak vstoupí do druhého, ale nejvyšší dokonalosti těchto proměn je možné dosáhnout jen tehdy, je-li živá bytost schopna vzdát se hmotného těla úplně, jak to doporučuje tato mantra. Pak může vstoupit do duchovní sféry, kde může vyvinout zcela odlišný druh těla – tělo duchovní, které není vystaveno smrti ani proměnám.

V hmotném světě nás hmotná příroda nutí měnit těla podle toho, jakých smyslových požitků si žádáme. Tyto tužby se projeví v různých životních druzích od mikrobů až po nejdokonalejší hmotná těla – těla Brahmy a polobohů. Těla všech těchto živých bytostí jsou vytvořena z hmoty zformované do různých podob a inteligentní člověk nevidí jednotu v rozmanitosti těl, nýbrž v duchovní totožnosti.

Duchovní jiskra, jež je nedílnou částí Nejvyššího Pána, je stejná v těle vepře i v těle poloboha. Živá bytost mění těla podle toho, zda je její činnost zbožná, či neřestná. Lidské tělo je vysoce vyvinuté a obdařené plným vědomím. Podle vědeckých spisů se nejdokonalejší člověk oddává Pánu po mnoho životů trvajícím rozvíjením poznání. Poznání dospěje k dokonalosti teprve tehdy, oddá-li se hledající Nejvyššímu Pánu, Vásudėovi.

Dokonce i když člověk již poznal svou duchovní totožnost, ale nedošel k poznání, že živé bytosti jsou věčnými částicemi Celku a že se nikdy nemohou stát Celkem, musí znovu poklesnout do hmotné existence, i když již splynul s brahmadžjótí.

Brahmadžjótí, emanující z transcendentálního těla Pána, je plná duchovních jisker, jež jsou individuálními bytostmi, plně si vědomými své existence. Někdy v těchto živých bytostech vzplane touha užívat si smyslů, a jsou proto poslány do hmotného světa, aby se tam staly falešnými pány pod nadvládou smyslů.

Tato touha po vládě je hmotnou chorobou živé bytosti a pod vlivem smyslového požitku prochází různými těly projevenými v hmotném světě. Splnutí s brahmadžjótí není znakem zralého poznání. Nejvyššího stupně dokonalosti lze dosáhnout pouze naprostým odevzdáním se Pánovi a rozvíjením duchovní služby.

V této mantrě prosí živá bytost, aby po opuštění svého hmotného těla a hmotného vzduchu mohla vstoupit do duchovního království Boha. Oddaný prosí Pána, aby se Pán rozpomněl na jeho činy a oběti, jež Mu přinášel, než se jeho hmotné tělo obrátí v prach.

Tato modlitba je vyřčena v hodině smrti, v níž si umírající plně uvědomuje své minulé skutky a svůj konečný cíl.

Ten, kdo je úplně pod vládou hmotné přírody, se rozpomíná na ohavné činy, jichž se dopustil během existence svého hmotného těla, a následkem toho dostává po smrti další hmotné tělo. Bhagavad gíta tuto pravdu potvrzuje. Říká, že v okamžiku smrti mysl přenáší sklony umírajícího zvířete, a v souladu s tímto mentálním stavem obdrží příští tělo.

Na rozdíl od jednoduchých živočichů s nevyvinutou myslí si může lidská bytost pamatovat minulé činy, jako si pamatuje

sný, a proto zůstává její mysl zatížena hmotnými touhami a nemůže vstoupit do duchovního království s duchovním tělem. Oddaní však rozvíjejí lásku k Bohu vykonáváním oddané služby Pánu. I když se oddaný v hodině smrti nerozpomene na svou božskou službu, Pán na něho nezapomene. Tato modlitba má Pánovi připomenout oběti oddaného, ale Pán si oddanou službu čistého oddaného pamatuje i bez připomínky.

V Bhagavad gítě Pán jasně popisuje svůj důvěrný vztah k oddaným. Šríla Bhaktivinóda Thákura vysvětluje verše Gíty takto: „Oddaný, jenž je na správné cestě světů, má být akceptován, i když se třeba zdá, že je pochybného charakteru.“ Musíme se pokusit objasnit správně význam slov „pochybný charakter“. Podmíněná duše musí jednat se zřetelem na dva zájmy – údržbu těla a seberealizaci.

Společenské postavení, duševní vývoj, čistota, pokání, obživa a boj o existenci jsou určeny k údržbě těla. Jednání v zájmu seberealizace je činnost, kterou oddaný vykonává pro Pána. Oba tyto rozdílné druhy jednání probíhají souběžně, neboť podmíněná duše nemůže zanechat činnosti pro údržbu svého těla. Podíl činností pro údržbu těla se však snižuje úměrně ke zvyšování podílu činností zaměřených na od-

danou službu. Dokud podíl oddané služby nedosáhne správné míry, trvá nebezpečí příležitostného projevu světskosti.

Zde je nutno poznamenat, že tento projev nemůže trvat dlouho, neboť Boží milostí jsou tyto nedostatky velmi rychle odstraněny. Proto je cesta oddané služby jedinou správnou cestou. Je-li člověk na správné cestě, není ani příležitostný projev světskosti na překážku pokrokům při seberealizaci.

V Bhagavad gítě Krišna samotný říká: „Člověk, který Mi oddaně slouží, musí být považován za svatého, i když se dopustí ohavných činů, neboť je na správné cestě. Velice rychle se napraví a dosáhne trvalého míru. Ó synu Kuntí, slibuji, že Moji oddaní nikdy nezaniknou. Ó synu Prithy, kdokoli se ke Mně uchýlí, třeba i nižšího rodu – ženy, *vaišjové* (obchodníci) a *šúdrové* (dělníci) – může dosáhnout nejvyššího cíle. Tím spíše ctnostní bráhmani, oddaní a svatí králové, kteří Mi v tomto dočasném strastiplném světě láskyplně slouží. Vždy na Mě mysl, odevzdej se Mi a prokazuj Mi služby. Takto plně pohroužen ve Mně, určitě ke Mně dojdeš.“ (Bg. 9.30-34)

Impersonalistům jsou klady oddané služby odepřeny, neboť je přitahuje brahmadžjótí, záře Pána. Předcházející mantry ale říkají, že za brahmadžjótí

nemohou proniknout a v Nejvyššího Pána nevěří. Zabývají se převážně sémantikou, slovním kejklřstvím na mentální úrovni. Proto jsou jejich snahy bezvýsledné, jak také potvrzuje dvanáctá kapitola Bhagavad gíty (12.5).

Všechny možnosti, o nichž se tato mantra zmiňuje, lze snadno získat neustálým stykem s osobním rysem Absolutní Pravdy. Oddaná služba oddaných Pánu se v podstatě skládá z devíti transcendentálních činností: 1. naslouchání vyprávěním o Pánu, 2. velebení Pána, 3. vzpomínání na Pána, 4. sloužení lotosovým nohám Pána, 5. uctíváním Pána, 6. modlením se k Pánu, 7. sloužením Pánu, 8. přátelského styku s Pánem a 9. odevzdáním všeho Pánu. Těchto devět zásad oddané služby – dohromady nebo jednotlivě – napomáhá oddanému být v neustálém spojení s Bohem, a proto pro něho není těžké myslet na konci svého života na Pána. Následujících devět oddaných dosáhlo dokonalosti následováním vždy jedné z těchto zásad:

1. Mahárádža Paríkšit, hrdina Šrímad Bhágavatamu, dosáhl vytouženého cíle nasloucháním.
2. Šukadéva Gósvámí, mluvčí Šrímad Bhágavatamu, dosáhl dokonalosti velebením Pána.
3. Akúra dosáhl vytouženého cíle modlením.
4. Prahláda Mahárádža dosáhl dokonalosti vzpomínáním na Pána.
5. Prithu Mahárádža dosáhl dokonalosti uctíváním.
6. Lakšmí, bohyně štěstí, dosáhla dokonalosti službou lotosovým nohám Pána.
7. Hanumán dosáhl žádaného výsledku prokazováním osobní služby Pánu.
8. Ardžuna dosáhl žádaného výsledku přátelstvím s Pánem.
9. Mahárádža Bali dosáhl vytouženého výsledku tím, že Mu odevzdal všechno, co měl.

Výklad této mantry, a prakticky vzato všech manter védských hymnů, je shrnut ve Védánta sútrách a vše je znovu přesně vysvětleno ve Šrímad Bhágavatamu. Šrímad Bhágavatam je zralým plodem stromu védské moudrosti. Ve Šrímad Bhágavatamu je tato mantra vysvětlena formou otázek a odpovědí mezi Mahárádžou Paríkšitem a Šukadévu Gósvámím na začátku jejich setkání.

Základní zásadou zbožného života je naslouchání a rozmlouvání o vědě o Bohu, a tak Šukadéva Gósvámí přednesl Mahárádžovi Paríkšitovi celý Šrímad Bhágavatam. Mahárádža Paríkšit kladl otázky Šukadévu, protože Šukadéva byl větším duchovním mistrem než kterýkoliv tehdejší jógin nebo transcendentalista.

Otázka Mahárádži Paríkšita zněla: „Co je povinností každého člověka, zvláště v okamžiku smrti?“ Šukadéva Gósvámí odpověděl:

*tasmád bhárata sarvátma
bhagaván išvaró harih
śrótavjah kirtitavjaš ča
smartavjaš ččchatábhajam*

„Každý, kdo touží po osvobození od všech úzkostí, má neustále naslouchat o Nejvyšším Pánu, opěvovat Ho a myslet na Něho, neboť Nejvyšší Osobnost Božství je nejvyšším vládcem, ničitelem všech nesnází a Nadduší všech živých bytostí.“ *Šrímad Bhágavatam 2.1.5*

Takzvaná lidská společnost se běžně zaměstnává tím, že v noci spí nebo se věnuje sexu a ve dne se snaží vydělávat co možná nejvíce peněz nebo nakupuje pro údržbu rodiny. Lidé si najdou jen velmi málo času na to, aby hovořili o Šrí Krišnovi, Osobnosti Božství, nebo aby se na Něho vypyтали. Zapírají existenci Boha mnoha způsoby, především prohlášením, že je neosobní, to jest bez smyslového vnímání. Avšak ve védských spisech, ať už v Upanišadách, Védánta sútrách, Bhagavad gítě nebo ve Šrímad Bhágavatamu je vysvětleno, že Pán je vědomá bytost, nejvyšší mezi živými bytostmi.

Jeho slavné činy jsou s Ním totožné. Člověk tedy nemá naslouchat a mluvit o činech světských politiků a jiných takzvaných společensky významných mužů, neboť to jsou vše pouze nesmysly, a místo toho by si měl uspořádat svůj život tak, aby neztratil

Vaišnavský kalendář

- 26.2. **Ékádaší, půst za Ámalakí vrata Ékádaší**
(př. 27.2. od 6:50 do – 10:11)
- 1.3. **Gaura Púrnimá**
příchod Šrí Čaitanji Maháprabhua
(půst do východu měsíce)
- 13.3. **Ékádaší, půst za Pápamócaní Ékádaší**
(př. 14.3. od 6:18 do 10:14)
- 25.3. **Ráma Navamí**
příchod Pána Šrí Rámačandry
(půst do západu slunce)
změna času – 2:00 na 3:00
- 27.3. **Ékádaší, půst za Kámada Ékádaší**
(př. 28.3. od 6:48 do 11:01)
- 11.4. **Ékádaší, půst za Varúthiní Ékádaší**
(př. 12.4. po 10:58)
- 26.4. **Ékádaší, půst za Móhiní Ékádaší**
(př. 27.4. od 5:46 do 10:35)
- 28.4. **Nrisinha Čaturdaší**
Příchod Pána Nrisinhadéva
(půst do soumraku)

ani sekundu a mohl se plně věnovat duchovním činnostem. Šrí Íšópanišad nám ukazuje cestu, která k těmto činnostem vede.

Na co může člověk myslet v okamžiku smrti, ve chvíli, kdy se jeho tělo rozpadává, pokud si nenavykl vykonávat oddanou činnost? A jak bude prosit všemohoucího Pána, aby se rozpomněl na jeho oběti? Oběť znamená potlačit zájem smyslů. Člověk si musí osvojit toto umění, aby během svého života mohl zapojit smysly do služeb Pánu, což mu bude v okamžiku smrti k užítku. ☪

2. část

JAK JSEM PŘIŠEL do hnutí pro vědomí Krišny

Nestal jsem se obyvatelem chrámu na plný úvazek až do pozdní části roku 1973. Každou neděli jsem navštěvoval chrám. Nedělní program byl zaveden, aby se lidé vraceli a slyšeli víc poté, co měli nějaký malý kontakt s vědomím Krišny, a samozřejmě, že lidé mohli přijít a přijmout Krišnovo prasádam.

Vzpomínám si, že na počátku sedmdesátých let se to nazývalo nedělní hostina lásky. Důraz se samozřejmě kladl na lásku, která se získává společností oddaných a přijímáním Krišnova prasádam. Byl jsem šťastlivý člověk. Když jsem začal chodit na své první nedělní hostiny, byly to opravdové hostiny.

Všechno bylo vařené v ghí a byly dva druhy sabdží, halva, sladká rýže, purí, nektarový nápoj, pakory... nejméně 10-12 jídel. Byl jsem šťastlivý, ale nejen, že jsem měl štěstí, jako když jsem poprvé navštívil chrám, ale i když jsem se připojil k chrámu, tak to bylo stejné.

Vzpomínám si, že každou neděli jsem jel asi 120 km a meditace po celou cestu byla prostě halva: jaká halva bude tento týden? Borůvková? Jahodová? Nikdy nebyla obyčejná halva. Vždy to byly borůvky, jahody, vlašské ořechy a vanilka. Pamatuji si, že jsem jezdil do chrámu a celou dobu jen meditoval o halvě a nebyl jsem schopen řídit celou cestu zpátky. Když jsem se přestěhoval do chrámu, neměli jsme kam po nedělní hostině jet. Snědli jsme toho tolik, že jsme odešli nahoru po schodech, někdy

ještě před úklidem po hostině, do třetího patra, leželi na podlaze a nemohli najít pohodlnou pozici... Jen jsme leželi a sténali óóó... Prabhupádovi se to líbilo. Prabhupáda ve skutečnosti říkal, že byste měli jíst prasádam, dokud se nekolébáte jako kachna. To byl jeho skutečný výrok. V raných dnech rozhodně chtěl, aby lidé jedli tolik prasádam, kolik chtějí. Samozřejmě, že to tak vždy nezůstalo, ale prasádam má za následek, že jestliže jíte hodně prasádam, pak se připojíte ke Krišnovi.

Společnost oddaného

V té době, kdy jsem navštěvoval chrám, se o mě zajímal jeden oddaný a začal se se mnou přátelit. Jeho jméno bylo Kéšava dása. Již v té době to byl starší oddaný, který měl společnost Šríly Prabhupády. Sprátelil se se mnou a pokaždé, když jsem přišel do chrámu, byl tam, aby mě pozdravil a mluvil se mnou, a jedna z věcí, které jsem si na něm opravdu ocenil, byla, že mi ve skutečnosti nikdy nekázal jako starší oddaný. Byl spíš jako přítel.

To, co mě na něm opravdu přitahovalo, bylo, že byl tak osobní, a vždy jsem cítil, že jsem se toho hodně naučil jen jeho pozorováním. Nemusel nic říkat. Jediné, co jsem musel udělat, bylo prostě ho pozorovat a mohl jsem se tolik naučit. Ale dal mi některé drahocenné dary – nejen dar jeho společnosti, ale i pásky Šríly Prabhupády.

V těch dnech nebyly pásky snadno dostupné, a už vůbec ne pro nějakého dlouhohlavého hippieho, který navštěvoval chrám. Jednou mi řekl: „Něco pro

tebe mám,“ sáhl do kapsy a podal mi ty kazety a řekl: „Toto je přednáška, kterou Prabhupáda nedávno přednesl.“ A byla to přednáška z „Modliteb královny Kuntí“ z prvního zpěvu, osmé kapitoly, třicátého verše. Ačkoliv jsem přečetl Bhagavad gítu takovou, jaká je, a první zpěv Šrímad Bhá-gavatamu, nikdy jsem dosud neslyšel Prabhupádův hlas. Vzal jsem si tedy tu kazetu domů a každý den si z ní trochu poslechl.

Ačkoliv Prabhupáda mluvil anglicky, nebylo pro mě snadné jeho angličtině porozumět, protože měl přízvuk, se kterým jsem nebyl obeznámen. Zřetelně si vzpomínám na to, že jsem tu kazetu přetočil a opakovaně přehrál každou sekci, dokud jsem neporozuměl každému slovu. Trvalo mi dost času, než jsem vyslechl přednášku celou.

Nemůžeme čekat klid

Zvláště jsem vzal na vědomí něco, co jsem slyšel v té přednášce, protože jsem cítil, že se mě to velmi týká. Prabhupáda mluvil o těch, kteří přicházejí k vědomí Krišny. Prabhupáda řekl, že být v hmotném světě je jako být uprostřed oceánu. Řekl, že uprostřed oceánu mohou být neustálé rušivé jevy a že dokud jsme v hmotném světě, neměli bychom očekávat klid. Řekl proto, že osoba musí být velmi pokorná a tolerantní vůči tomuto hmotnému světu.

Na začátku řekl, že když osoba přijde k vědomí Krišny, májá, která je agentkou Krišny, bude zkoušet, jestli ta osoba přichází Krišnovi sloužit, nebo Krišnu rušit. Když jsem to slyšel, skutečně to se mnou

souznělo, protože jsem cítil, že Prabhupáda mluví přímo ke mně, že na začátku, když osoba přijde k vědomí Krišny, májá, která je Krišnovou agentkou, nás bude zkoušet. To bylo v době, kdy jsem začal přicházet k vědomí Krišny. Tak jsem si to pamatoval. Poslouchal jsem mnoho dalších částí přednášky a pamatoval jsem si je, ale tato část mi skutečně utkvěla v mysli. Když jsem vzpomínal na tato slova, cítil jsem se velmi dobře vybaven, připraven na vše, co by se mi mohlo stát, protože Šríla Prabhupáda mě již varoval: „Přicházíš k vědomí Krišny, měl by ses připravit na zkoušky.“ Cítil jsem se opravdu ochráněn.

Zkoušky máji

Ve skutečnosti jsem se cítil, jako bych dostal očkování, aby mě chránilo před nějakou chorobou. To mi dalo velkou sílu, protože jsem věděl, že když jsem se rozhodl přestěhovat do chrámu, budu zkoušen. Byl jsem na to již připraven. Jen jsem čekal na to, co přijde, protože když jsem se po nějaké době přestěhoval do chrámu, byl jsem opravdu šťastný. Ve skutečnosti jsem se cítil, jako bych byl osvobozen. Myslel jsem si: „Tohle znamená být osvobozen.“ Všechno bylo prostě úplně blažené. Ale pak jsem si vždy vzpomněl na to, co Prabhupáda řekl, že když přijdete k vědomí Krišny, májá vás bude zkoušet, jestli budete Krišnovi sloužit, nebo budete Krišnu rušit.

Třebaže jsem tedy byl blažený, vždy jsem čekal, až to přijde. Netrvalo to dlouho, ale jen tím, že jsem si pamatoval ty pokyny, provedlo mě to těmi nejtěžšími časy, protože jsem pochopil, že budu muset projevit úsilí. Úsilí jen tak nezmizí. Musíme se snažit, pokud se skutečně chceme stát vědomými si Krišny. Ale abychom mohli pokračovat v úsilí, musíme pamatovat na slova duchovního mistra. Musíme mít víru ve slova duchovního mistra, že pokud budeme přísně dodržovat jeho pokyny, můžeme být v tomto životě ujištěni o úspěchu.

Byl jsem připoutaný ke psu

Postupně jsem se začal více angažovat v chrámu a o pár měsíců později jsem se rozhodl nastěhovat. Na této cestě se vyskytly jisté potíže, dokud jsem se nenastěhoval do chrámu, protože jsem byl navenek zapojen do mnoha záležitostí tohoto světa a musel jsem se z nich postupně vymanit. To byla zkouška sama o sobě, ale nebyla tak těžká. Nejtěžší připoutanost, kterou jsem měl, byla k mému psovi. Měl jsem přítelkyni, měl jsem kytaru, měl jsem mnoho dalších věcí, které měla většina hippies, ale byl to ten pes, ke kterému jsem byl opravdu připoután, protože jsem si myslel, že ten pes je na mně závislý, a jak ho mohu jen tak opustit? Nemohu ho při-

vést do chrámu. Bylo pro mě velmi těžké přerušit má pouta k tomu psovi. Můj duchovní bratr Kéšava, který mi kázal, to věděl, i když nikdy nic neřekl. Ve skutečnosti skoro pokaždé, když jsem navštívil chrám, vždy šel k oknu a řekl: „Kde je tvůj pes?“ Říkal jsem: „Pravděpodobně na té straně chrámu.“ Potom šel k oknu a začal ven házet čapátí, krmil ho čapátí a říkal: „Další život, lidské zrození.“ To je další důvod, proč jsme byli tak blízcí přátelé. Prabhupáda používal výraz „milujte mě, milujte svého psa“. Prabhupáda jej používal jako příklad, že duchovní mistr je Krišnův pes, takže pokud uděláte něco pro duchovního mistra, budete Krišnovi velmi drahý.

Stejně jako někdo, kdo má psa, a vy se k němu přiblížíte tím, že uděláte něco pro psa, okamžitě budete majiteli velmi drahý. To byl další důvod, proč jsem s Kéšavou

cítil tak silnou vazbu, protože vždy dával mému psovi prasádam. Protože věděl, že jsem k tomu psovi připoután, řekl: „Viš, proč nejedeš do Nového Vrindávanu? V Novém Vrindávanu je velká farma a jsou tam psi, tam můžeš psa mít.“ Protože jsem přemýšlel: „Jak se ho mohu vzdát? Zavisí na mně.“ A někdy kolem června toho roku jsem se rozhodl jet do Nového Vrindávanu a přestěhovat se tam. Když jsem přijel do Nového Vrindávanu, řekl jsem jim, že mi Kéšava řekl, že sem mohu přijet a mohu si přivést svého psa. Řekli: „Ach jistě, můžeš tady zůstat. Můžeš tu mít svého psa. Žádný problém.“ Tak jsem se zeptal, čím ho mohu krmít, a oni řekli: „No, my žádné psy nekrmíme.“ A já jsem řekl: „Nekrmíte je? Jak se žíví?“ A oni okamžitě ukázali na toho psa Mučukundu. Mučukunda měl jen tři nohy. Nemohl se pohybovat tak

Modlitba před džapou

„Jsem pokleslý člověk a kritizuji vaišnavy. Je pro mě těžké s nimi komunikovat, protože na nich neustále hledám chyby. Vím, že jestli to takhle půjde dál, přijde den, kdy se ode mne odvrátíš.

Není nic horšího než ztráta společnosti oddaných. Jak budu žít? Chápu, že jsem pokleslý. Jsem k Tobě upřímný, můj Pane. Svěřuji Ti své myšlenky, prosím nauč mě, jak následovat cestu oddané služby, jak být vaišnavou.

Prosím, vstup do mého srdce a vytrhni i s kořenem hříšné touhy a připoutanosti. Prosím, ochraň mě a dovol mi vždy žít ve společnosti Tvých oddaných. Pomoz mi překonat překážky, protože bez Tvé milosti se s nimi nemohu vypořádat.

Nejsem hoden stát před Tebou, nejsem hoden, abych Tě prosil o pomoc a očekával, že mě uslyšíš, ale nemám jinou naději.

Odevzdávám Ti svůj osud a spoléhám na Tebe. Pomoz mi, a pokud je to Tvoje přání, zachraň mě před hříšnými touhami.

Vím, že to bude bolet, jinak to nejde – pokud tě něčeho zbavují, je to vždy bolestivé. Ale pokud ta bolest přijde Tvou milostí, budu šťastný. Tak buď ke mně milostivý.“

Nirañdžana Svámí

rychle jako normální pes, protože měl jen tři nohy. Ukázali na Mučukundu: „Vidíš Mučukundu? Vypadá, jako by hladověl? Nekrmíme je.“ Zeptal jsem se: „Jak se živí?“ „Je to pes.“ Tak zněla odpověď. Řekli: „Najdou si svou potravu. Udržíjí všechny možné tvory mimo naše zahrady. Jsou velmi zaneprázdnění a zdraví.“ Tak to byl pro mě šok, protože jsem si myslel, že můj pes je na mně tak závislý, a najednou zjistím, že mě k ničemu nepotřebuje.

To byla první věc, kterou jsem se naučil v Novém Vrindávanu. V Novém Vrindávanu jsem nezůstal. Rozhodl jsem se z mnoha důvodů vrátit se do Bostonu. Nejen proto, že jsem nemohl krmit svého psa. Vrátil jsem se tedy do Bostonu a časem jsem se přestěhoval do chrámu a nechal jsem svého psa u přítele.

Vyprávěl mi o Prabupádovi a byl mi přítelem

Ve skutečnosti, když jsem se připojil ke chrámu, bylo to kvůli Kéšavovi. Navštěvoval chrám a pobýval tam jen krátce. Přijel ze San Francisca do Bostonu. Projevil o mě určitý zájem a řekl: „Budeš kazatelem. Měli bychom cestovat a kázat společně.“ A já jsem uvažoval: „Jaká příležitost...“

Řekl: „Ano, až se staneš vážným a rozhodneš se stát oddaným, měl bys o tom přemýšlet.“ A řekl: „Až přijdeš do chrámu a rozhodneš se nastěhovat, jen si ohol hlavu, oblékni si dhóti a přijď do Guyany.“ A odjel z Bostonu do Guyany. Věděl, že mám spoustu připoutaností. Věděl přes-

ně, co jsou zač, ale nikdy se mě nepokusil z nich vymanit. To je jedna věc, kterou si na něm pamatuji víc než cokoliv jiného.

Nikdy o tom ani nemluvil.

Jediné, co udělal, bylo, že mi vyprávěl příběhy o Prabupádovi, byl mým přítelem a jen mě povzbuzoval. Právě toto přátelství s ním skutečně stačilo, abych se opravdu chtěl stát vážným ve vědomí Krišny. Konečný popud k tomu možná byl, když jsem se setkal s Višnudžanou Svámím.

Višnudžana Svámí

Bylo jaro 1973. Jednoho dne jsem navštívil chrám a oddaní mi řekli, že ve městě je jeden Svámí. Já jsem se nikdy se žádným Svámím nesešel. Oddaní říkali, že pokud ho chceš vidět, musíš jet na Boston Common. Cestoval s Božstvy Rádhá Dámódara v takovém modrém hippie autobusu. Spatřil jsem tedy Višnudžanu Svámího, jak sedí a zpívá.

V té době jsem při mém hledání vědomí Krišny opravdu hledal důvod, proč se stát oddaným. Tehdy jsem ještě pracoval a byl jsem velmi analytický, analyzoval jsem výrazy lidí, chování lidí, činnosti lidí, motivy lidí a snažil se rozhodnout, jestli jsem připraven na takový závazek. Když jsem se posadil a Višnudžana Svámí zpíval, měl kolem sebe zvláštní auru, která opravdu na každém zanechala hluboký dojem.

Když zpíval Hare Krišna, byl soustředěný. Podstatou naší filozofie je být soustředěný. Nikdo by si nemyslel, že jeho mysl je někde jinde než u svatého jména. Seděl jsem a začal se na něj dívat. Neúčastnil

jsem se kirtanu, jen jsem před ním seděl. On seděl, hrál na harmonium, vedl kirtan. Božstva stála vedle něho. Potom jsem s ním začal zpívat a pak v onom konkrétním bodě vzniklo v mém srdci určité přesvědčení, rozhodl jsem se, že se chci stát oddaným. A je to. Vzpomínám si, jak jsem se obrátil na oddaného, který mě přivedl, abych ho viděl, a řekl jsem: „Pokud tohle znamená být oddaným, chci se připojit.“

Višnudžana Svámí kolem sebe šířil takovou auru, že když jste ho uviděli, zažili jste vědomí Krišny. Do té míry, do jaké jsme pohrouženi ve vědomí Krišny, a do té míry, do jaké se stýkáme s těmi, kteří jsou pohrouženi, zanechává to určité dojem. To je to, co opravdu hledáme.

Nehledáme někoho, kdo dokáže pohroužení dobře předstírat, opravdu hledáme někoho, kdo pohroužený je. Ve skutečnosti jsem se připojil velmi krátce poté. Má tedy v mém srdci zvláštní místo, protože mě velmi přitáhl k vědomí Krišny, a já jsem se opravdu chtěl připojit.

Řekl jsem: „Já odjízdim. Kéšava na mě čeká v Guyaně. Jsem připraven se odevzdat a přestěhovat se do chrámu.“ Oddaní v té době nenechali nastěhovat se do chrámu kohokoliv, tak mě chvíli zkoušeli. Řekli: „Chceš-li žít v chrámu, pak bys měl nejprve spát dole ve sklepě na betonové podlaze, chceme vidět, jestli jsi upřímný.“ To mi bylo řečeno, abych udělal, a udělal jsem to. Musel jsem tam zůstat po dobu asi dvou týdnů. Řekli: „Dobře, teď můžeš jít nahoru.“

Odevzdávání se

Pak jsem je prosil, aby mi oholili hlavu, protože jsem se opravdu chtěl plně oddat Prabhupádovu učení, a cítil jsem, že oholit si hlavu je skutečný příznak odevzdanosti, zejména dlouhé vlasy. Po několika dalších týdnech trvalých proseb mi nakonec hlavu oholili. Ale v té době jsme neměli ty elektrické strojky. Prostě neexistovaly. Byly tam tupé nůžky a břitva a můj duchovní bratr Śrínáth dása mě poprvé oholil. Trvalo to asi hodinu a poté, co skončil, jsem vypadal, jako bych byl na bojišti. Moje hlava byla plná krvácejících žizev.

Nakonec po oholení jsem uvažoval: „Teď jsem připraven se připojit ke Kéšavovi.“ A oni řekli: „Ne, říkal jsi, že jsi připraven se odevzdat.“ „Ano, jsem připraven se odevzdat.“ A pak řekli: „Nikam nepojedeš.“ Všechno mi vzali a musel jsem zůstat v Bostonu. To je důvod, proč jsem se odevzдал, ale nikdy jsem již Kéšavu nespátřil, a když jsem se dozvěděl, že zemřel, byl jsem velmi zničený, protože jsem mu nikdy nepoděkoval.

Ten samý den, kdy mi byla oholena hlava, mi dali tašku, odvezli mě do středu města Providence na Rhode Islandu a vyzvali mě, abych distribuoval knihy. To byl můj první kontakt s distribucí knih Śrily Prabhupády. Vzpomínám si na svou povahu, když jsem poprvé přišel do hnutí pro vědomí Krišny, byl jsem velmi odměřený. Jít distribuovat knihy se mi příliš nechtělo a bylo to pro mě velmi obtížné. Snažil jsem se dva roky.

Cítil jsem se, jako bych se topil v oceánu, a hledal jsem něco, čeho se chytit, a obvykle tam byly dvě věci, kterých jsem se držel: vzpomínání na to, jak jsem dostal Prabhupádovy knihy a stal se oddaným, a druhá byla kazeta s Prabhupádovou přednáškou, kterou mi dal můj duchovní bratr Kéšava dása, když jsem byl na návštěvě chrámu. Na tu přednášku jsem v raných dnech vždy vzpomínal, že mě májá bude zkoušet, jestli jdu Krišnovi sloužit, nebo Ho rušit.

Přemýšlel jsem: „Kde bych byl, kdyby někdo nenechal tu knihu v knihkupectví? Kde bych byl?“ A věděl jsem, že mám věčný dluh ke Śriloovi Prabhupádovi. Prabhupáda uvádí tento příklad: pokud se budeme držet něčeho, co je mimo nás, od Krišny samotného, od zástupce Krišny, prostě se toho držme dál, pokračujme. Získáme sílu. Nepochází z naší vlastní inteligence. Nepochází z naší vlastní mysli. Pochází ze zdroje nad námi, je-li Krišna potěšen našim odhodláním udělat něco, abychom Ho potěšili. Kdybych v mých raných letech vědomí Krišny neprožil všechny ty roky distribuce knih Śrily Prabhupády, cítil bych se úplně podvedený. Mohu říci, že na celém světě neexistuje žádná zkušenost jako tato.

Také si vzpomínám, že těsně před nastěhování se do chrámu jsem žil na velmi klidném místě na pláži. Přestěhoval jsem se na místo, které všichni lidé během zimy opouštěli. Bylo to malé město na pláži a v zimě se všichni lidé vraceli do měst. Byl jsem zvyklý žít na takovém místě a ni-

kdy jsem nežil v opravdu velkých městech. Když jsem se tedy rozhodl přestěhovat se do chrámu, jedna z mých největších starostí byla: „Nevím, jaké to bude žít ve velkém městě“, protože jsem nikdy opravdu neměl velká města rád. Ale věděl jsem, že musím žít ve městě, protože to je místo, kde jsou chrámy.

Mluvil jsem o tom s jedním oddaným a on jen řekl: „Prabhupáda řekl, že to není město. Je to Vaikuntha. Není ani součástí hmotného světa.“ Já jsem v té době ještě měl pochybnosti. Podíval jsem se z okna a řekl: „To mi opravdu nepřipadá jako Vaikuntha.“ Ale poté, co jsem již chvíli žil v chrámu, jsem začal vidět, že je to ve skutečnosti Vaikuntha, a ani jsem nevěděl, že jsem ve městě.

I když jsem každý den chodil ven zpívat v ulicích, distribuoval malé knihy jako „Zdroj blaženosti“, ani jsem nepřemýšlel o tom, že jsem ve městě. To byla jedna z mých prvních realizací o síle vědomí Krišny, že pokud se ve skutečnosti pohroužíme do služby, ve skutečnosti ani nemusíme být v hmotném světě.

V Prabhupádově přítomnosti jsme nikdy nezažili nic jiného než jeho planoucí touhu dát Krišnu, a to si podmanilo naše srdce. Způsobuje to, že chceme dovést tento život k úspěchu tím, že budeme dělat něco, aby se Prabhupáda usmíval. Pokud se jednoho dne můžeme stát tak požeňnanými, abychom mohli dělat to, co chce, abychom dělali, pak to je jediný důvod, proč žijeme v tomto světě. Nic jiného tu není. ❁

 Govinda
shop

Soukenická 27
110 00 Praha 1

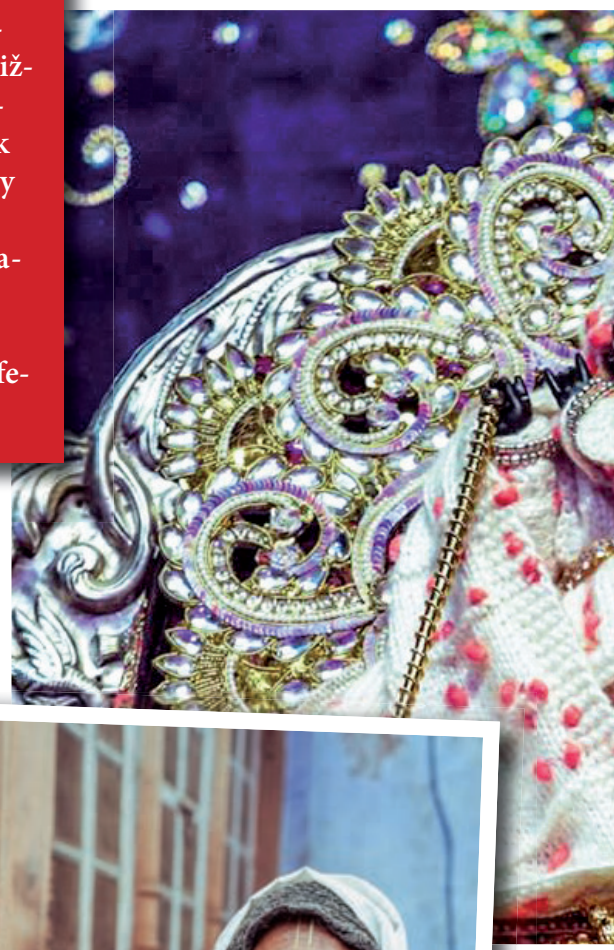
www.govindashop.cz

Začátkem roku 2018 jsme se zúčastnili jednoho z největších průvodů Vrindávanem, co pamatuje. Více než 2 000 umělců, oddaných a místních duchovních vůdců se proplétalo úzkými uličkami Vrindávanu s kirtanovými skupinami z Bengálska, hráči na šenájích z jižní Indie, puňdžábskými dudáky, místními tanečníky... a naší kirtanovou skupinou zastupující ISKCON. Vše to zorganizoval Pundrik Gósvámí na oslavu Rádhá Ramana u příznivého dne příchodu Šríly Gópála Bhatta Gósvámího.

Lidé lemující ulice sledovali šestihodinovou přehlídku a zdravili její účastníky květinami, girlandami a prasádam. Bylo to prostě úžasné.

Zvláštní poděkování patří Ananta Vrindávanovi za to, že tak profesionálně zachytil tento okamžik pomocí svých fotoaparátů! 📷

ŠRÍ VRINDÁVAN

ŠRÍ ŠRÍ NITÁI NAVADVÍPAČANDRA JSOU NAŠE BOŽSTVA JIŽ ČTVRT STOLETÍ!

Jak sem přišla, už bylo popsáno Džajgurudéem prabhuem, snad jste ten příběh četli. Pokusme se teď přemýšlet o jiném tématu. A to je, jak vědomě pracovat na prohlubování našeho vztahu s Božstvy. Zkusme si více uvědomit, že to nejsou sošky, ale skutečné osoby, které vidí, slyší, cítí atd. A obrovská výhoda je, že jsou tu pro nás neustále.

Kdykoli máme nějaký problém, ale i radost, můžeme za Nimi přijít a říct jim o tom, požádat je o pomoc: „Můj drahý Pane Gaurángo a Pane Nitjánando! Stalo se to a to, jestli si přejete a bude to prospěšné, můžete s tím prosím něco udělat.“ Když máme před sebou nějakou službu, máme se modlit o pomoc Božstev a po skončení jim poděkovat.

Sankírtanoví oddaní se jdou před odjezdem na celotýdenní rozdávání knih Šríly Prabhupády s Božstvy rozloučit a požádat je o požehnání. V průběhu týdne pak na Božstva vzpomínají, uctívají jejich fotku na oltáři, po cestě jim koupí nějaký dárek, třeba ovoce nebo rýži. Po návratu jdou zase za Nimi se ukázat, dát poklony, poděkovat, ti s bráhmanským zasvěcením mohou udělat árati. Ostatní zpívají pro Božstva kirtan, v neděli ráno se pro Božstva čtou výsledky rozdávání knih a prasádam. V některých chrámech se čtou výsledky denně.

Šrí Krišna říká v Bhagavad gítě 18.57-58:

*čéťasá sarva-karmáni
maji sannjasja mat-parah
buddhi-jógam upášritja
mač-čittah satatan bhava
mač-čittah sarva-durgáni
mat-prasádát tarišjasi
atha čét tvam ahankárán
na šróšjasi vinankšjasi*

„Ve všech činnostech buď závislý na Mně a jedné vždy pod Mou ochranou. Při této oddané službě si Mě buď plně vědom. Když si Mě budeš vědom, překonáš díky Mé milosti všechny překážky podmíněného života. Nebudeš-li však jednat s tímto vědomím, ale na základě falešného ega, aniž bys Mi naslouchal, pak budeš ztracen.“

Arčá vighraha

Krišna laskavě přijímá podobu arčá vighraha, abychom na Něho mohli v této podobě myslet, jednat pod Jeho ochranou, být si Ho vědomi.

Nebojme se přistoupit blíž k oltáři z jakési falešné pokory. Stalo se zvykem plnit chrámovou místnost odzadu, stoupnout si co nejdál od Božstev. Co byste si mysleli, kdybyste stáli na oltáři a všichni by se tlačili co nejdál od vás? O čem to vypovídá? Ano, může to být vaišnavská pokora, ale někdy také možná i trochu neosobní přístup k Božstvům nebo strach. Možná se nechováme správně nebo máme nečisté srdce, a tak se nechceme moc před Božstvy ukazovat? Slovo „daršan“ znamená nejen „vidět“ Božstva, ale také „být viděn“, protože Oni nás vidí, a to zvnějšku i zevnitř. Proto se oddaní v chrámu oblékají do vaišnavských šatů, muži se holí, ženy se zkrášlují. Pro Krišnu, pro Božstva.

Neměli bychom zanedbávat navštěvování chrámu z lenosti

Mít doma obrázky Božstev je v pořádku, ale není to plnohodnotná náhrada, ačkoli se fotografie od Krišny neliší, zároveň to není úplně stejné. Vliv, jaký na nás má spatření fotografie, není stejný jako dojem z návštěvy chrámu. V dávných dobách neměli fotky a ani malované obrazy si nemohl poříditi každý. Lidé museli do chrámu, často šli pěšky stovky nebo i tisíce kilometrů, třeba

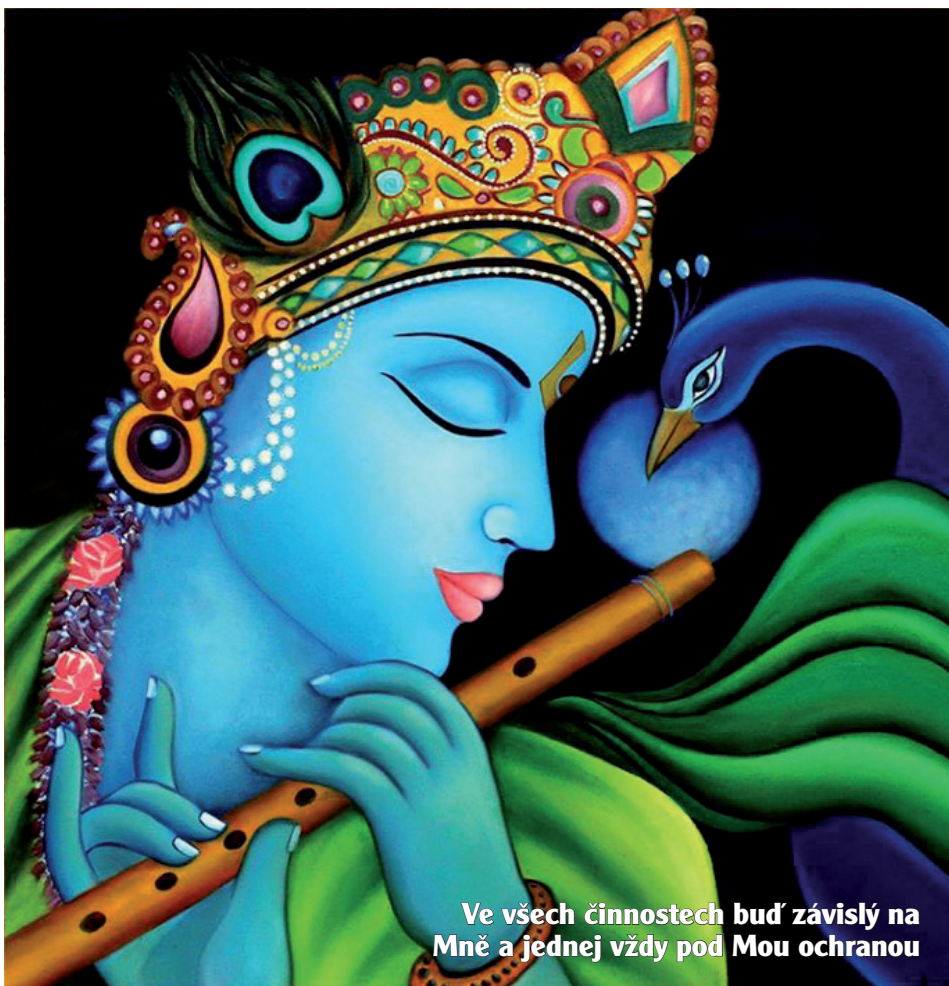

jen párkrát za život, aby mohli spatřit Božstva. To je velké odříkání. Chrámy se často stavěly na posvátných místech spojených s Krišnovými zábavami na vrcholcích kopců, hor nebo vysoko v Himálajích. Podobně to bylo i v Evropě s křesťanskými poutními kostely a svatými místy.

Lidé již celou cestu meditovali o tom, jak jdou navštívit Pána. (Viz cesta Sudámy do Dváraky) Museli snášet útrapy, hlad a rozmary počasí. Nakonec vystáli mnohahodinovou nebo několikadenní frontu a konečně mohli spatřit Nejvyššího Pána v Jeho podobě arčá-vigraha – na pár sekund... a pak byli davem vytlačeni ven. Ale to už měli podobu Pána zachycenou ve svém srdci a mohli na ni vzpomínat do konce života.

Představte si, s jakým očekáváním tam přicházeli, s jakou napjatou pozorností a koncentrací museli přistupovat k daršanu, když věděli, že mají jen pár vteřin... Takovýto dojem z návštěvy chrámu, po dlouhé, namáhavé cestě, plné toužebného očekávání spatření Pána, bude velmi hluboký a trvalý, bude doslova vytesán do našeho srdce. Bude to něco, na co nikdy nezapomeneme.

K tomu můžeme uvést příklad jedné gópi ze Šrímad Bhágavatamu: „Jedna gópi vzala Pána skrze šterbinu svých očí a umís-

Ve všech činnostech buď závislý na Mně a jednej vždy pod Mou ochranou

ŠRÍ ŠRÍ NITÁI NAVADVÍPAČANDRA MANDIR V PRAZE

I když je chrám a ášram ISKCONu v Lužcích u Prahy v oficiálních médiích spíše známý jako jedno ze středisek hnutí Hare Krišna v Čechách, a také jako „Centrum pro vědecká studia“, na googlu je spíše známý jako Nitái Navadvípačandra Mandir.

Božstva Nitái Navadvípačandra byla od listopadu 1986 uctívána v Rakousku, v chrámu ISKCONu v Salzburku. Slavnostně instalována byla Jeho Svatostí Bhaktičáru Svámím v přítomnosti více než padesáti rakouských oddaných. Ale Božstva tehdy nedostala jméno. Říkali jsme jim jedno-duše Gaur-Nitái.

Když jsem je v roce 1990 vezl do Československa poté, co byl chrám ISKCONu v Salzburku oficiálně zrušen, bál jsem se, že mi celníci Božstva zabaví. Ale jelikož už byla svoboda, nechali nás – Nitái Navadvípačandru, mne, Vrindávaní a dvouletého Džaj Nitáie – projet. Přestěhoval jsem se tehdy ze Salzburku do Čech natrvalo. První rok jsem Božstva uctíval v bytě u přátel oddaných v Ústí nad Orlicí. Pak jsme se přestěhovali do Prahy, do panelového bytu na

Barrandově, kde jsem Je denně uctíval. Koncem roku 1992 mne oddaní z chrámu ISKCONu v Modřanech poprosili, zda by bylo možné, aby si Božstva mohli vzít do Modřan, tam Je znovu instalovali a pravidelně, podle všech pravidel arčana vidhi také uctívali.

S radostí jsem souhlasil – vždyť Božstva jsem nechal vyrobit řezbářem v Navadvípu právě pro české oddané! Řezbář tehdy (v roce 1985) ode mne dostal pokyn: „Carve Gaura Nitai Deities For the Czechoslovak devotees!“ Byly tam také jeho děti – měl jich několik. Proto asi Nitái Navadvípačandra přitahuje tolik dětí...

Jména Božstev jsem vybral zcela spontánně, když mne chrámový prezident Lómančita prabhu oslovil s otázkou, jaké Božstvům dáme jméno při jejich instalaci. Instalace Božstev v roce 1993, v příznivý den příchodu Advaity Áčárji, se zúčastnily desítky oddaných z celého Československa (i když se v tomtéž roce Česko a Slovensko začalo psát odděleně).

Když se Božstva přestěhovala do Zličína, poblíž pražského sídliště Řepy, byl u nás tehdy představitelem GBC Jeho Svatost Suhótra Svámí. Velmi si Božstva Nitái Navadvípačandra zamiloval

a chrám ve Zličíně nazval Nitái Navadvípačandra Mandir (chrám Nitái Navadvípačandry).

Když si anglicky vygooglujeme heslo „Nitai Navadvipachandra Mandir“, zjistíme, že název je ve světě, včetně Indie, docela ojedinělý. Fotografie Božstev jsou všude na webu. Nejvíce jich je samozřejmě na webové stránce Nitai Navadvípačandra Mandiru <http://harekrnsna-luzce.cz>.

Ze srdce děkuji všem oddaným Krišny, kteří pravidelně a s láskou slouží Božstvům Šrí Šrí Nitái Navadvípačandry – minulým i současným púdzárím, kuchařům, pomocníkům, mátáždím, které mají na starost květinovou výzdobu oltáře a výrobu květinových girland, a zejména děkuji chrámové radě, která dbá na udržování standardů uctívání na nejvyšší možné úrovni.

Všichni dostávají milost Šríly Prabhupády a Guru Parampary. Všem skládám své pokorné poklony. Sláva všem přítomným oddaným!

Ananta kóti vaišnava vrinda kí džaj!
Šrí Šrí Nitái Navadvípačandra kí džaj!

Váš ve službě Šríly Prabhupády
Džajgurudéva dáš

ZAMYŠLENÍ...

Letos si připomínáme 25. výročí instalace Božstev Šrí Šrí Nitái Navadvípačandry. Toto je událost, o které by měl meditoval každý oddaný z české a slovenské játry. Proč? Protože jak vzpomíná HG Džajgurudév prabhu, on nechal Božstva v polovině 80. let vyrobit s myšlenkou, že to budou Božstva pro československé oddané. Tato myšlenka, nebo lépe řečeno inspirace, vznikla v době, kdy tehdejší Československo bylo pod komunistickou nadvládou a zdejší hrstka praktikujících oddaných a zájemců o vědomí Krišny musela fungovat v ilegalitě a pod neustálou hrozbou represe ze strany StB. Tehdy vůbec nepřipadala myšlenka uctívání Božstev v Československu v úvahu...

Ale přesto Pán Čaitanja s Pánem Nitjánandou měli velkou touhu proniknout i do těchto končin a zaplavit místní mléčchy a javany vědomím Krišny. Tento velký plán se začal odehrávat nenápadně krůček za krůčkem a souhrou různých událostí, jak popisuje HG Ašvahari prabhu ve své knize o historii československé játry.

A skutečnost, že se sankírtanové hnutí v České a Slovenské republice neustále rozšiřuje, že se otevírají nová střediska ISKCONu, že se distribuuje ohromné množství knih Šríly Prabhupády a prasádam, že se připojují noví oddaní a že celá společnost získává příznivá požehnání sankírtanového hnutí, tak to vše se děje díky tomu, že na všechny tyto kazatelské činnosti shlížejí a inspirují je „československá“ Božstva Šrí Šrí Nitái Navadvípačandry.

A my, oddaní z pražského chrámu, se cítíme být velice potěšeni tím, že můžeme tato první „československá“ Božstva uctívat na našem oltáři už 25 let. A proto bychom při této příležitosti rádi inspirovali všechny oddané z československé játry, aby bez ohledu na to, kdo je jejich išta déva (uctívateľné Božstvo), měli na paměti, že na jejich devocionální činnosti kromě jejich išta dévy vždy pohlížejí a žehnají jim i „československá“ Božstva Šrí Šrí Nitái Navadvípačandry.

Vidjágati dás

Ze srdce děkuji všem oddaným Krišny, kteří pravidelně a s láskou slouží Božstvům

tila si Ho do srdce. Pak oči zavřela a se zježenými chlupy na těle Ho bez ustání objímala. Takto pohroužená v transcendentální extázi připomínala jógiho, který medituje o Pánu.“

V dnešní době se k naší velké škodě často díváme více objektivně fotoaparátu než našima Krišnou stvořenýma očima a fotky ukládáme na paměťovou kartu místo do srdce. Příliš velké množství obrázků a fotografií snadno dosažitelných pomocí tisku, médií a internetu může způsobit zmenšení úcty a respektu k těmto zobrazením. Může platit, že někdy méně je více. I krátký pohled na Božstva v chrámu uložený hluboko v srdci může být mocnější než mnoho povrchních pohledů prostřednictvím médií.

Pokusme se prohlubovat naše ocenění milosti, kterou máme díky Šrílovi Prabhupádovi. Zkusme být vděční za vše, co jsme dostali, dejme stranou naši věčnou nespokojenost a hledání chyb. Vděčnost je prvním zábleskem lásky k Bohu. Následujeme proces tak, jak má být, navštěvujeme pravidelně chrám, a pokud možno najdeme si nějakou osobní službu pro Božstva. Tak se můžeme cítit. Jejich služebníky a to dává pocit spokojenosti, vždyť to je naše původní postavení.

Na závěr úryvek z přednášky Šríly Prabhupády:

„Prostě zpívejte Hare Krišna mantru, a cokoli můžete, nabídněte Čaitanjovi Maháprabhuovi. Je velmi laskavý. Nebere v potaz přestupky. Uctívání Rádhá Krišny je trochu obtížné. Musíme Je uctívat s velkou úctou a bázní. Ale Čaitanja Maháprabhu dobrovolně přišel osvobodit padlé duše. Malá služba, a bude spokojen. Bude spokojen. Ale nezanedbávejte Ho. Protože je velmi laskavý a soucitný, to znamená, že bychom měli zapomenout na Jeho pozici. On je Nejvyšší Osobnost Božství. Takže bychom Mu měli nabídnout velkou úctu... Ale výhodou je, že Čaitanja Maháprabhu nebere do úvahy žádný přestupek. A uctívat Ho, potěšit Ho, je velmi snadné. Jagjaih sankírtanaih prájair jайдžanti hi su-médhasah. Prostě zpíváte Hare Krišna mahá mantru a tančíte, a Čaitanja Maháprabhu bude velmi potěšen. On zavedl toto tancování a zpívání, a to je nejjednodušší proces pro realizaci Boha. Pokud je to možné, dvacet čtyři hodin. Pokud to není možné, nejméně čtyřikrát, šestkrát, zpívejte Hare Krišna mantru před Čaitanjou Maháprabhuem a váš život bude úspěšný. Toto je fakt.“

Šrí Šrí Nitái Navadvípačandra kí džaj! ❁

ŠRÍMAD BHÁGAVATAM

11. ZPĚV

KAPITOLA 11.

Příznaky podmíněných a osvobozených živých bytostí

Nejvyšší Pán, Osobnost Božství, pravil: Můj milý Uddhavo, vzhledem k působení hmotných kvalit přírody, které Mi podléhají, je živá bytost někdy označena jako podmíněná a někdy jako osvobozená. Duše však ve skutečnosti není nikdy spoutaná ani osvobozená, a jelikož Já jsem svrchovaným Pánem máji, z níž kvality přírody pocházejí, ani Mě nelze nikdy považovat za osvobozeného či spoutaného.

Tak jako sen je jen výtvořem inteligence a nemá žádnou podstatu, hmotný nářek, klam, štěstí, neštěstí a přijetí hmotného těla pod vlivem máji jsou výtvořy Mé klamně energie. Jinak řečeno, hmotná existence není sama o sobě realitou.

Ó Uddhavo, poznání i nevědomost jsou výtvořy máji a jako takové jsou expanzemi Mé energie. Jak poznání, tak nevědomost nemají počátek a trvale udílejí vtěleným živým bytostem osvobození a spoutanost.

Ó nanejvýš inteligentní Uddhavo, živá bytost zvaná džíva je Mou nedílnou částí, ale kvůli nevědomosti od nepaměti trpí v poutech hmoty. Pomocí poznání však může být osvobozena.

Ve stejném hmotném těle tedy nacházíme protikladné charakteristiky, Můj milý Uddhavo, jako například velké štěstí a utrpení. Je tomu tak proto, že v těle dlí jak věčně osvobozený Nejvyšší Pán, Osobnost Božství, tak podmíněná duše. Nyní ti vyložím jejich různé charakteristiky.

Dva ptáci si shodou okolností postavili hnízdo na stejném stromě. Oba jsou přátelé a mají podobnou povahu. Jeden z nich ale pojídá ovoce toho stromu, zatímco druhý, který je nejí, je díky své síle v nadřazeném postavení.

Tím ptákem, který nejí ovoce stromu, je Nejvyšší Pán, Osobnost Božství, jenž ve své vševědouce dokonalě zná postavení jak své, tak podmíněné živé bytosti představované ptákem, který jí. Tato živá

bytost naproti tomu nezná ani sebe, ani Pána. Je zahalená nevědomostí, a proto se jí říká věčně podmíněná, zatímco Pán, oplývající dokonalým poznáním, je věčně osvobozený.

Ten, kdo je osvícený v otázkách seberealizace, vidí, že je transcendentální vůči hmotnému tělu, přestože v něm žije, tak jako se člověk probuzený ze sna přestává ztotožňovat se snovým tělem. Pošetilec si ale myslí, že se nachází v hmotném těle, i když s ním není totožný, ale je vůči němu transcendentální. Je jako snící člověk, který vidí sám sebe v těle vytvořeném představitostí.

Osvícený člověk, který je prostý znečištění hmotnými touhami, se nepovažuje za konatele tělesných činností, neboť ví, že při všech těchto činnostech pouze přicházejí smysly tvořené kvalitami přírody do styku se smyslovými objekty tvořenými stejnými kvalitami.

Nerozumná osoba sídlící v těle vytvořeném jejím dřívějším plodonosným jednáním si myslí: „Já jsem konatel.“ Proto je tento pošetilec, zmatený falešným egem, spoutaný plodonosnými činnostmi, které ve skutečnosti konají kvality přírody.

Osvícená odpoutaná osoba používá své tělo k ležení, sezení, cholení, koupání se, dívání se, dotýkání se, čichání, jedení, poslouchání a tak dále, ale nikdy se těmito činnostmi nenechá spoutat. Zůstává svědkem všech tělesných úkonů a pouze nechává smysly svého těla interagovat se smyslovými objekty a nezaplétá se jako ten, kdo je nerozumný.

V nebi či meziplanetárním prostoru spocívá všechno, ale přesto se nebe s ničím nemísí a nezaplétá se. Ani slunce není v žádném ohledu připoutané k vodě nesčetných nádrží, ve kterých se odráží. Mocný vítr vane všude a neovlivňuje ho nesčetné vůně a ovzduší, jimiž proudí. Tímto způsobem je seberealizovaná duše zcela odpoutaná od hmotného těla a hmotného světa kolem něj. Je jako člověk, který se probudil ze sna. S moudrým pohledem zostřeným

odpoutaností rozsekává na kusy všechny pochyby poznáním vlastního já a zcela odpoutá své vědomí od expanze hmotné rozmanitosti.

Osoba je považována za zcela osvobozenou od hrubohmotných a jemnohmotných těl, když všechny činnosti její životní energie, smyslů, mysli a inteligence probíhají bez hmotných tužeb. Tato osoba není zapletená, i když ještě žije v těle.

Někdy zdánlivě bezdůvodně zaútočí na tělo krutí lidé či dravá zvířata. Jindy a jinde se osobě znenadání dostane velké úcty či uctívání. Ten, kdo se nehněvá, když je napaden, a neraduje se, když je uctíván, je skutečně inteligentní.

Svatý mudrc na vše hledí stejným pohledem, a tak ho neovlivňuje to, co je z hmotného hlediska dobré nebo špatné. I když vidí, že druzí jednájí dobře nebo špatně a mluví vhodně či nevhodně, mudrc nikoho nechválí ani nektrizuje.

Osvobozený mudrc by neměl jednat, mluvit ani rozjímat o tom, co je z hmotného hlediska dobré či špatné pro potřeby jeho těla. Měl by být za všech hmotných okolností odpoutaný a nacházet potěšení v seberealizaci. V tomto osvobozeném životním stylu by měl putovat světem a nezastveným lidem se jevit jako mentálně zaostalý.

Pokud se někdo důkladným studiem stane odborníkem na vědeckou literaturu, ale nesnaží se upřít mysl na Nejvyšší Osobnost Božství, pak je jeho úsilí stejné jako práce člověka, který s námahou pečuje o krávu, jež nedává mléko. Jinak řečeno, jediným plodem jeho náročného studia vědeckého poznání bude samo vynaložené úsilí; jiný hmatatelný výsledek to nepřinese.

Můj milý Uddhavo, člověk, který se stará o krávu, jež nedojí, o nevěrnou manželku, o tělo, jež naprosto závisí na druhých, o děti, které jsou k ničemu, nebo o bohatství, které se nepoužije pro správné účely, je jistě velmi nešťastný. Velký nešťastník je i ten, kdo studuje vědecké poznání nepostihující Moji slávu.

Ó Uddhavo, poznání i nevědomost jsou výtvoři máji a jako takové jsou expanzemi Mé energie

Můj milý Uddhavo, inteligentní člověk by se nikdy neměl zabírat literaturou, jež neobsahuje popisy Mých činností, které očišťují celý vesmír. Já tvořím, udržuji a ničím celý hmotný svět. Nejmilovanějšími z Mých inkarnací, které se věnují různým zábavám, jsou Krišna a Balaráma. Jakékoliv takzvané poznání, jež neuznává tyto Mé činnosti, nic nepřináší a pro skutečně inteligentní osoby je nepřijatelné.

Když člověk dospěje k tomuto závěru všeho poznání, měl by se vzdát klamné představy hmotné rozmanitosti, kterou vnucuje duši, a ukončit tak svou hmotnou existenci. Mysl je třeba upřít na Mě, protože Já jsem všudypřítomný.

Můj milý Uddhavo, pokud nejsi schopný oprostit svou mysl od všech rušivých hmotných vlivů a zaměřit ji tak zcela na duchovní úroveň, pak konej všechny své činnosti jako oběť Mně, aniž by ses snažil užívat si jejich plodů.

Můj milý Uddhavo, vyprávění o Mých zábavách a vlastnostech jsou všestranně příznivá a očišťují celý vesmír. Ten, kdo neustále s vírou o těchto transcendentálních činnostech naslouchá, oslavuje je a vzpomíná na ně, kdo oživuje Mé zábavy – počínaje Mým příchodem na tento svět – v divadelních představeních a kdo jen u Mě vyhledává útočiště a koná své náboženské a smyslové činnosti i své zaměstnání pro Mé uspokojení, jistě získává neochvějnou oddanou službu Mně, věčné Osobnosti Božství.

Ten, kdo díky společnosti Mých oddaných získal čistou oddanou službu, Mě neustále uctívá. Velmi snadno se tak dostane do Mého sídla, které Moji čisti oddaní vyjevují.

Šrí Uddhava řekl: Můj milý Pane, ó Nejvyšší Osobnosti Božství, jakou osobu považuješ za pravého oddaného? A jaký

druh oddané služby pokládají velcí oddaní za hodný toho, aby Ti byl nabízený? Můj drahý panovníku správců vesmíru, ó Pane Vaikunthy a všemohoucí Bože vesmíru, jsem Tvůj oddaný, který Tě miluje a nemá tedy jiné útočiště než Tebe. Prosím, vysvětlí mi to.

Můj milý Pane, jako Absolutní Pravda jsi transcendentální hmotné přírodě a jako nebe se nikdy nijak nezaplétáš. Přesto přijímáš mnoho různých podob, protože Tě ovládá láska Tvých oddaných, a tak na základě jejich tužeb přicházíš do tohoto světa.

Nejvyšší Pán pravil: Ó Uddhavo, sádhu je milostivý a nikdy druhým neublíží. Je tolerantní, i když na něj druzí útočí, a všem živým bytostem je připravený odpouštět. Jeho síla a smysl jeho života mají zdroj v samotné pravdě, je prostý veškeré závisti a žárlivosti a jeho mysl je vyrovnaná jak v hmotném štěstí, tak v neštěstí. Svůj čas tedy věnuje práci pro dobro všech ostatních. Jeho intelligence není nikdy zmatená hmotnými touhami a má ovládnuté smysly. Jeho chování je vždy příjemné, nikdy není hrubé, je vždy příkladné. Nemá také žádné pocity vlastnictví. Nikdy nevykládá úsilí na obyčejné světské činnosti a striktně se ovládá v jídle. Díky tomu je vždy klidný a stálý. Sádhu je přemýšlivý a má za své jediné útočiště Mě.

Při plnění svých povinností je velmi opatrný a nikdy nepodléhá povrchním proměnám, neboť je vznešený a vyrovnaný i v tísnivé situaci. Překonal šest hmotných vln – hlad, žízeň, nárek, klam, stáří a smrt. Vůbec netouží po prestiži a vzdává úctu druhým.

Umí u druhých zkušeně oživovat vědomí Krišny, a proto nikdy nikoho nepodvádí. Je naopak dobrodincem a přítelem všech, jelikož je nanejvýš soucitný. Tohoto

světce je třeba považovat za nejučenějšího z lidí. Dokonale chápe, že běžné náboženské povinnosti, které Já předepisuji v různých védských písmech, mají příznivé účinky, které jejich konatele očišťují, a že jejich zanedbávání má škodlivý dopad na život. Vzhledem k tomu, že se plně uchýlil do útočiště u Mých lotosových nohou, se jich ale nakonec zříká a uctívá jen Mě. Proto je považován za nejlepší ze všech živých bytostí.

Moji oddaní mohou nebo také nemusí přesně vědět, co jsem, kdo jsem a jak existuji, ale pokud Mě uctívají s ryzí láskou, považují je za nejlepší oddané.

Můj milý Uddhavo, člověk se může zbavit pýchy a prestiže, když se bude věnovat následujícím oddaným činnostem. Může se očistit, když bude hledět na Mou podobu Božstva a na Mě čistě oddané, když se jich bude dotýkat, bude je uctívat, sloužit jim, oslavovat je modlitbami a klanět se jim. Měl by také opěvovat Mé transcendentální vlastnosti a činnosti, s láskou a vírou naslouchat vyprávěním o Mé slávě a neustále o Mně meditovat.

Měl by Mi obětovat vše, co získá, a zcela se Mi odevzdat tak, že se bude pokládat za Mého věčného služebníka. Měl by stále rozebírat Mé zrození a činnosti a těšit se z účasti na festivalech, jako je Džanmáštami, jež oslavují Mé zábavy. Měl by se také podílet na svátcích a oslavách v Mém chrámu zpěvem, tancem, hrou na hudební nástroje a rozmlouváním o Mně s dalšími vaišnavy. Měl by slavit všechny výroční festivaly účastí na obřadech, poutními cestami a přinášením obětí.

Dále by měl dodržovat náboženské sliby, jako například Ékádaší, a přijmout zasvěcení podle postupů uvedených ve Védách, Pañčarátre a dalších podobných textech. Měl by s vírou a láskou podporovat instalaci Mého Božstva a individuálně nebo ve spolupráci s druhými by měl pracovat na budování chrámů a měst zasvěcených vědomí Krišny, a také květinových zahrad, ovocných sadů a zvláštních míst určených k oslavování Mých zábav. Měl by se upřímně považovat za Mého pokorného služebníka, a tak pomáhat s čištěním chrámu, který je Mým domovem.

Nejprve by měl důkladně zamést a setřít prach a pak ještě vytírat vodou a kravským trusem. Poté, co chrám vysuší, by ho měl pokropit navoněnou vodou a ozdobit mandalami. Takto by měl jednat jako Můj služebník. Oddaný by se nikdy neměl vychloubat svým oddaným jednáním, a tak v něm jeho služba nebude probouzet pýchu.

Lampy, které Mi jsou obětovány, by se nikdy neměly používat pro jiné účely jen kvůli nedostatku osvětlení, a podobně by se Mi nikdy nemělo nabízet něco, co už

bylo nabídnuto druhým nebo co už někdo použil. Cokoliv si člověk v tomto světě velmi žádá a cokoliv je mu velmi drahé – právě to by Mi měl nabídnout. Tímto nabízením získá způsobilost pro věčný život.

Ó svatý Uddhavo, prosím věz, že Mě můžeš uctívat ve slunci, ohni, bráhma-nech, kravách, vaišnavech, nebi, větru, vodě, zemi, individuální duši a ve všech živých bytostech.

Můj milý Uddhavo, ve slunci Mě má člověk uctívat recitováním vybraných védských manter, obřadným uctíváním a poklonami. V ohni Mě může uctívat obětinami v podobě ghí a mezi bráhma-ny Mě může uctívat tak, že je bude vždy s úctou přijímat jako své hosty, i když přijdou bez pozvání.

Je možné Mě uctívat v kravách tak, že se jim poskytuje tráva, vhodné obiloviny a další věci, které je těší a uchovávají jim zdraví, a ve vaišnavech tak, že se jim nabízí láskyplné přátelství a úcta ve všech ohledech. Neochvějnou meditací jsem uctíván v nitru srdce a ve vzduchu mohu být uctíván poznáním, že prána neboli životní vzduch je hlavní ze všech prvků.

Ve vodě jsem uctíván obětováním samotné vody, společně s dalšími obětinami, jako jsou květy a lístky tulasí, a v zemi Mě člověk může uctívat patřičným používáním důvěrných bídža-manter. V individuální živé bytosti Mě lze uctívat nabízením jídla a dalších příjemných věcí a ve všech živých bytostech tím, že Mě člověk vidí jako Nadduši jich všech, a tak si udržuje vyrovnaný pohled.

Takto, na výše uvedených místech uctívání a způsoby, které jsem popsal, má člověk meditoval o Mě pokojně transcendentální podobě se čtyřma rukama, ve kterých držím lasturu, disk Sudaršana, kyj a lotosový květ. Tak Mě má uctívat s neochvějnou pozorností.

Ten, kdo provádí obětní obřady a zbožné činnosti pro Mé uspokojení a kdo Mě tak soustředěně uctívá, získá neochvějnou oddanou službu Mně. Díky jedinečné kvalitě své služby získá realizované poznání o Mně.

Můj milý Uddhavo, Já jsem konečným útočištěm a životní cestou svatých osvozených duší, a pokud se tedy někdo vyhýbá láskyplné oddané službě Mně, kterou umožňuje společnost Mých oddaných, pak mu prakticky nezbyvá žádný účinný prostředek, jak uniknout z hmotné existence.

Můj milý Uddhavo, ó milované dítě jaduovské dynastie, jsi Můj služebník, dobrodinec a přítel, a proto ti nyní sdělím nejdůvěrnější poznání. Prosím poslouchej, jak ti vysvětlím tuto velká tajemství. 🙏

PRABHUPÁDŮV MARATÓN

Loňský Prabhupádův maratón byl nejspěšnějším za posledních více než 20 let od roku 1996. Nejvíce knih se podařilo rozdat opět Sankirtanovi dásovi, vyhrál maratón už podesáté v řadě. Za ním skončil Suréšvar dás, také z brněnského Bhavanu. A třetí místo patří „mnichovi z Anděla“, Madhusúdanovi dásovi z farmy Krišnův dvůr.

Slavnostní vyhlášení výsledků za přítomnosti místního reprezentanta GBC Bhaktivaibhavy Svámího v chrámu v Lužcích bylo sladkou tečkou za nektarovým měsíčním festivalem soucitu a milosti.

NOVĚ ZASVĚCENÍ ODDANÍ:

Na Vjása púdže Bhakti Vikáše Mahárádže byli zasvěceni dva oddaní z české játry. Bhaktin Eva z Prabhupádova Bhavanu se teď jmenuje Ékajání déví dásí a z bhakty Marka z Krišnova dvora je Márkandéja dás. Blahopřejeme!

PODPORA CHRÁMU

Náma Hatta chrám je volné společenství oddaných, kteří pravidelně přispívají na uctívání Božstev Šrí Šrí Nitái Navadvípačandry a provoz chrámu. Kromě zaručeného duchovního prospěchu a potěšení Božstev tito oddaní získávají rovněž pra-

videlný odběr Náma Hatty a balíčky mahá prasadam. Výši příspěvku na účet chrámu: 2800101124/2010 si určuje každý sám dle svých možností.

Příspěvek na zaslání a vydávání časopisu Náma Hatty můžete zasílat na samostatný účet: 2401331184/2010.

V každém případě všem velice děkujeme!

ELEKTRONICKÁ NÁMA HATTA

Jelikož se ozývají hlasy oddaných, kteří by uvítali elektronickou verzi Náma Hatty, rozhodli jsme se, že ji budeme od Nového roku zasílat všem zájemcům na jejich e-mail. Příspěvek na její zaslání je ideálně 300 Kč ročně, případně 50 Kč za číslo. Virtuální Náma Hattu si prosím objednávejte na e-mailu redakce: jalangi@email.cz.

LETNÍ TÁBOR 2018

Začíná od soboty 30. června do pátku 6. července 2018 v areálu tábora „Kalich“ v Kamenici nad Lipou.

Aktuální informace se průběžně dozvíte v našich střediscích nebo na internetové adrese: www.harekrsna.cz.

Příjezdový den je sobota, následuje víkend a čtvrtek, pátek opět státní svátky. Takže tři dny dovolené, a máte celý tábor! 🙏

VYUČOVAT DĚTI ŠRÍMAD BHÁGAVATAM

Mnoho rodičů se mě ptá, jestli pro učení dětí Šrímad Bhágavatamu mám formální osnovy. To, co jsem svoje děti učila, bylo spíš o metodě než o osnovách.

Jakmile tuto metodu pochopí, můžou ji aplikovat na jakoukoliv část z osmnácti tisíc veršů Bhágavatamu – velmi obsáhlých osnov. Techniky otázek a odpovědí, rozhovorů a hraní ďáblová advokáta může každý připravit jednoduše tím, že vezme odstavec ze Šrímad Bhágavatamu. Rodiče můžou nachystat úkoly, podtrhat slova a použít slovník k vyhledávání synonym, výslovností a významů.

Pevně stanovené osnovy by byly příliš svazující, protože rodič se pak musí věnovat jednomu konkrétnímu tématu. Když místo toho s našimi dětmi dynamicky čteme, může jeden bod vést ke spoustě dalších témat a my tak najednou diskutujeme zeměpis, politiku, historii, nebo jakékoliv jiné téma, které zrovna vyvstane. Pevně dané osnovy mohou být nápomocné, ale vzhledem k tomu, že nás můžou i omezovat, je lepší naučit se metodologii a vytvořit si své vlastní osnovy. Individualizovaný studijní plán se po století úspěšně používá jak v Indii, tak na Západě, včetně univerzit v Oxfordu a Cambridgi.

Učitelé na prvních stupních učí děti různé koncepty tak, že jim předloží množství souvisejících faktů s jejich shrnutím, takže i když jsou jednotlivá fakta zapomenuta, koncepty zůstanou. Naším plánem pro Krišny si vědomé domácí vzdělávání tak je vyučovat důležité koncepty, ne jen skrze materiální možnosti, ale prostřednictvím duchovních záležitostí za použití knih Šríly Prabhupády. Kvůli povaze moderní ekonomiky se soubor faktů, které děti potřebují, neustále mění v závislosti na povolání, které budou v budoucnosti vykonávat, a společenském statutu, kterého v životě dosáhnou. Proč tedy děti zbytečně přetěžovat materiálními fakty, které budou brzy zapomenuté i okolním světem?

Mnohem důležitější je, aby se naše děti naučily fakta třídít podle důležitosti, zhodnotit je a zpracovat. Tuhle práci neusnadní, když je přetížíme dočasnými hmotnými fakty. Mnohem šikovnější je naučit naše děti koncepty a dovednosti, které budou opravdu potřebovat, a to za využití du-

chovního, neměnného, Krišny si vědomého souboru faktů.

Naše metoda

Takhle jsme to dělali my. Vzali jsme fakta z knih Šríly Prabhupády, hlavně ze Šrímad Bhágavatamu, a využili jsme dovednosti a techniky, které se používaly v tradičních kulturách a které jsou i v dnešních vyučovacích technologiích považované za efektivní.

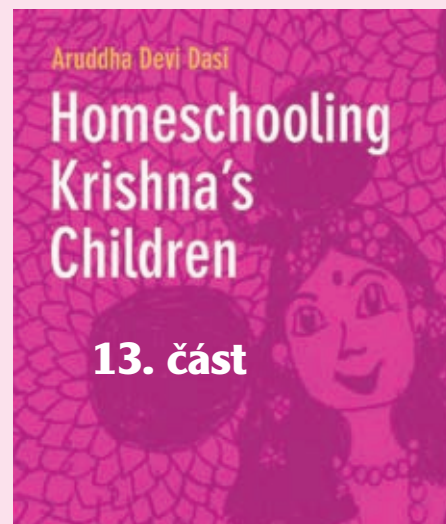
Spousta z nás si neuvědomuje, jak moc je při vyučování důležitá kvalitní diskuse. Ve školách učitelé mluví a děti poslouchají – je to monolog. Na druhou stranu Šrímad Bhágavatam je velká diskuse mezi svěťci. Taková diskuse je důležitou částí vyučování a učení, částí, která v dnešních školách často chybí. Úspěch domácího vzdělávání leží v procesu intenzivní diskuse, která podněcuje mysl našich dětí ke zdůvodňování a zároveň je učí komunikovat a efektivně se vyjadřovat.

Krása domácího vzdělávání je v tom, že pokud je diskuse přínosná, není žádný důvod s ní přestat – není tu žádné zvonění oznamující studentům, že se mají přesunout k jinému předmětu. Dobrá diskuse může pokračovat třeba tři, čtyři hodiny, nebo naopak pokud není produktivní, může se utnout. Pokud je malé dítě neposedné, můžeme číst raději několikrát za den než prostudovat vše najednou. Není zde žádná vnější síla, která by limitovala, jak moc se díky tomuto způsobu domácího vzdělávání můžeme naučit.

Vzorové lekce

Nedávno jsem v naší komunitě v Boise začala vést ranní skupinu studia Bhágavatamu pro pět dětí (ve věku devět, sedm, šest, pět a čtyři roky). Čtyř- a pětileté děti samozřejmě ještě neumí číst plynule, takže čtou jednou za čas, zatímco ty starší se pravidelně střídají při čtení překladů. Když čtení přerušíme, abychom mohli diskutovat, většinou začnu tím, že jim kladu otázky. Čtyř- a pětiletým dětem dávám lehké otázky, zatímco těm sedmi- a devítiletým těžší. Postupuji od jednoho dítěte k druhému a každému z nich kladu otázky, které vycházejí z jeho úrovně porozumění.

Snažím se děti udržet motivované a zaujaté a dávám si pozor, abych neztratila jejich pozornost. Čtyřletí třeba nemůžou

pobrat všechna diskutovaná filozofická témata, ale mají prospěch už z toho, že sedí a naslouchají jim. A je docela úžasné, jak moc vlastně pochytí. Když starší děti mluví, mladší mají tendenci jim naslouchat a všechny děti se toho naučí opravdu hodně navzájem, ze svých realizací a otázek.

Diskuse rodičům umožňuje vyučovat najednou dvě nebo více dětí různého věku. Někdy diskuse trvají dlouho, někdy ne, v závislosti na tom, jaké téma ze Šrímad Bhágavatamu se probírá. V mojí dětské skupině studia Bhágavatamu společně čteme jenom překlady veršů, ne výklady – ty si ale vždycky sama přečtu předem, abych věděla, na jaké body upozorňuje Šríla Prabhupáda.

Čtení příběhu o Prahládovi, zpěv 7., kapitola 4: Diskutovali jsme o vlastnostech Hiranjakašipua, jak ovládal všechny prvky, jako déšť, oheň a vzduch, a také nižší, střední a vyšší planety, protože se chtěl stát Bohem. V dnešních dobách se někteří vědci, stejně jako Hiranjakašipu, také snaží ovládnout přírodu. Může se jim to podařit? Co se stalo Hiranjakašipuovi? Ve skutečnosti příroda ovládá nás. Pokud Krišna nepošle déšť, není žádné jídlo. Když udeří vichřice, požáry, bouře a hurikány, jsme bezmocní. Musí odeznít Krišnovou vůlí. Nemůžeme je ovládat dokonce ani se vším naším technologickým pokrokem. Pokud ale místo ovládnutí vůle Boha jednoduše ovládneme naše smysly a milujeme Krišnu, pak můžeme být stejně jako Prahláda beze strachu a klidní. Hiranjakašipu nedovedl ovládat svoje smysly – v záchvatu hněvu chtěl zabít svého vlastního syna. Byl tak chamtivý, že chtěl mít ještě víc a víc, a nikdy nebyl spokojený.

Po tom, co jsme přečetli všechny vlastnosti Hiranjakašipua, jsem se děti zeptala, co ho udělalo tak pyšným. Děti se střídaly, aby mi řekly, že peníze, sláva, jeho mystická jógová moc, že měl dobrou

ženu – takže oddaní si dávají pozor, aby po takových věcech netoužili, protože vědí, že pak by také mohli zpychnout. Ale co když nás Krišna těmito věcmi odmění díky naší minulé karmě? Pak můžeme to, co nám Krišna dal, použít ve službě Jemu. Tímto způsobem nezpychneme, ale zůstaneme vždy pokorní.

Kapitola 5: Následující den jsme probírali, jak Prahláda instruoval své učitele, aby nedělali rozdíly mezi přáteli a nepřáteli – aby každého viděli jako služebníka Krišny. Mluvili jsme o rovnocennosti duší v jakémkoliv těle – v tělech mužů, žen, zvířat, jedlíků masa i oddaných. Potom jsem se zeptala: „Znamená to tedy, že můžeme obejmout tygra nebo hada, protože jsme si rovni?“ Všichni řekli, že ne. Prahláda nám říká, že máme druhé respektovat a všem živým bytostem prokazovat soucit, protože jsou dětmi stejného otce, Krišny. Navzdory tomu se ale musíme vyhýbat společnosti závistivých a materialistických lidí, protože jsou připoutaní ke špatným věcem. Měli bychom vyhledávat společnost oddaných, jejichž vědomí je nasměřováno ke Krišnovi.

Mluvili jsme o opravdové lásce. Když si Hiranjakašipu posadil Prahláda na klín, po jeho tváři stékaly slzy náklonnosti. Byla jeho náklonnost čistá? Víme, že Hiranjakašipu byl krutý a svého syna se snažil zabít. Pravá láska nemá žádné sobecké motivy; to je způsob, jakým Krišna miluje nás. Čistou láskou k sobě navzájem můžeme zažít pouze tehdy, když všichni milujeme Boha, protože On je otec a my jsme Jeho děti – protože když milujeme otce, přirozeně milujeme také naše bratry a sestry. A stejně tak i otec může doopravdy milovat svoje děti, pokud svoji rodinu udělá vědomou si Krišny.

Dhruva Mahárádž opouští domov (zpěv 4., kapitola 8)

Dhruva Mahárádž, pětiletý syn krále Uttanapády, odešel z domova hledat Nejvyšší Osobnost Božství, aby získal odplatu za křivdu, které se mu dostalo od jeho nevlastní matky Suruči. Suruči řekla Dhruvovi, že nesmí sedět na otcově klíně a stejně tak nezdedí trůn, protože se narodil méně oblíbené královně Suníti. Ačkoliv bylo Dhruvovi teprve pět let, urážka ho vyhnala

do lesa, kde chtěl potěšit Pána Višnu, aby tak získal království větší, než je království jeho otce, jeho dědečka Svájambhuvy Manua a jeho pradědečka Pána Brahmny.

Po šesti měsících oddané služby pod vedením svého duchovního učitele Nárady

Jak Gadžendra, tak krokodýl byli ve svých předchozích životech velké duše, ale kvůli svému nevhodnému chování byli prokletí, aby se narodili ve zvířecích tělech

Muniho spatřil Dhruva Višnu tváří v tvář. Jakmile Pána uviděl, byl zbaven svého materiálního znečištění a stydl se, že Krišnu žádal o něco hmotného. Teď chtěl jednoduše sloužit Pánovým lotosovým nohám pod vedením svého duchovního učitele.

Prostřednictvím tohoto příběhu můžeme probrat mnoho hlubokých témat. Rodiče by měli předem pečlivě nastudovat některé z výkladů a možná si i poznamenat klíčové body. Projděme kapitolu 8, „Dhruva Mahárádž opouští domov a odchází do lesa“. Zde je několik otázek, kterými rodiče mohou uvést diskusi, když při čtení zastaví u příslušných veršů.

Podle čeho poznáme, že byla královna Suruči vůči Dhruvovi Mahárádži arogantní? Uveďte nějaké příklady. Co její povýšenost způsobilo a jak se jí mohla vyhnout, dokonce i když chtěla, aby byl králem její syn? Vzpomenete si na nějaké situace ze

svého života, kdy jste sami byli arogantní? Jak jste se tomu mohli vyhnout?

Jak Dhruva Mahárádž a jeho matka královna Suníti reagovali na tvrdá slova Suruči? Podle čeho můžeme říct, že Dhruvova matka je velká vaišnaví, na rozdíl od jeho macechy? Jakou radu dala Suníti Dhruvovi?

Proč Suníti svému synovi nezabránila v odchodu z domova? Proč ho k němu povzbuzovala? Chovala se jako dobrá matka, když tohle dělala?

Jak byste reagovali, kdyby vás někdo urazil? Odplatili byste se tím, že byste dané osobě ublížili, nebo byste se řídili instrukcemi, které dal Nárada Muni Dhruvovi?

Dhruva Mahárádž nezpůsobil nikomu bolest, když pracoval na naplnění své touhy. Nesnažil se pomstít své maceše, ale přijal útočiště u Pána, jak mu poradila jeho matka. Proč Suníti říká, že dokonce i kvůli hmotnému prospěchu bychom se měli obracet jen na Nejvyšší Osobnost Božství a ne na polobohy?

Proč jsou různé rysy Pána přirovnávané k lotosovému květu?

Jaké je jediné řešení všech hmotných problémů, jak nám ho ukázal Dhruva Mahárádž?

Kdo je Nárada a proč v lese přišel Dhruvovi na pomoc?

Jaké argumenty Nárada použil, aby Dhruvu povzbudil k návratu domů?

Konečně, Dhruva Mahárádž nemohl přijmout radu svého duchovního učitele, protože

neměl bráhmanské vlastnosti. Je v pořádku, aby žák svého duchovního učitele žádal o jinou radu, protože tu, kterou dostal jako první, je pro něj příliš těžké následovat? Proč je důležité být ke svému duchovnímu učiteli upřímný a vyjavit mu své srdce?

Proč byl Dhruva Mahárádž úspěšný jak ve svém hmotném, tak duchovním úsilí? Napadá vás, které z jeho činů byly pro jeho úspěch klíčové? Jaké jsou vaše vlastní realizace o tomto příběhu?

Gadžendra a krokodýl (zpěv 8., kapitoly 2 - 4)

Jaké nejdůležitější poučení si můžete odnést z příběhu o slonovi a krokodýlu? Co z toho příběhu vás nejvíce oslovilo?

Gadžendra si uvědomil, že členové jeho rodiny ho nemůžou ochránit před nebezpečím z útoku krokodýla, takže se odevzdal Pánu a požádal Ho o ochranu. Až

příště budete sami a v nebezpečí, budete volat Krišnu, aby vás ochránil?

Prosit o pomoc Krišnu vyžaduje jistou praxi, protože jsme zvyklí prosit o pomoc spíš sebe navzájem. Co můžete dělat proto, abyste se příště, až budete v nebezpečí, zachovali stejně jako Gadžéndra?

Šríla Prabhupáda řekl, že důvodem, proč měl během souboje převahu krokodýl, ačkoliv slon je normálně mnohem silnější zvíře, bylo to, že krokodýl byl ve svém přirozeném prostředí, ve vodě, zatímco pro Gadžéndru byla voda cizím místem. Prabhupáda nám radí zůstat ve svých životech na přirozené pozici, abychom mohli pokojně praktikovat vědomí Krišny. Co jsou pro vás jako děti přirozené podmínky a co by bylo nepřirozené?

Jak Gadžéndra, tak krokodýl byli ve svých předchozích životech velké duše, ale kvůli svému nevhodnému chování byli prokletí, aby se narodili ve zvířecích tělech. Věříte v reinkarnaci? Jak byste někoho o reinkarnaci přesvědčili?

Proč oddaná služba není nikdy ztrátou času, dokonce i když se nedokončí během jednoho života? Jak se tohle ukázalo být pravdou v životech Gadžéndry i krokodýla?

Proč byl Gadžéndra pokročilejší osobnost než krokodýl?

Proč je Krišna považovaný za nejhodnější, nejmilostivější osobu – ještě víc než naše matky a otcové? Jak o tomhle můžete někoho přesvědčit, obzvláště když navenek to vypadá, že příčinou našeho štěstí v tomto hmotném světě jsou ostatní lidé nebo situace?

Říká se, že by člověk neměl Pána prosit o hmotný prospěch. Jak je možné, že Dhruva Mahárádž i Gadžéndra o takové věci Pána požádali?

Indra, Brihaspati a Vritrásura (zpěv 6.)

Byl Indrův přestupek vůči jeho duchovnímu učiteli Brihaspatimu náhoda, nebo záměr? Co se na tomhle příběhu můžete naučit? Proč je takový přestupek mnohem závažnější než jakékoliv jiné přestupky?

Proč Pán Krišna souhlasil, že polobohům pomůže proti démonovi Vritrásurovi, ačkoliv se Indra provinil zabitím bráhmány (Višvarúpy)?

Kdo je oddaný a kdo je démon? V tomto příběhu vidíme, že démon je velkým oddaným Krišny – dokonce lepším než Pán Indra.

Zvenčí to vypadá, že velikého oddaného, jako byl Vritrásura, Krišna nechránil, zatímco Indru ano. Čím to je, že Vritrásura byl Pánovi dražší než Indra, a přesto byl Indra později Pánem fyzicky ochraňován a získal zpět své království?

Jakmile Dhruva Mahárádža Pána uviděl, byl zbaven svého materiálního znečištění

Vritrásura se ničeho nebál, dokonce i když zjistil, že by ho Indra mohl zabít svým nepřemožitelným bleskem. Většina z nás se bojí umírání. Jak můžeme být beze strachu stejně jako Vritrásura?

Proč Pán hmotným bohatstvím nezarhne svého oddaného, který chce dělat duchovní pokrok? Co když máme hmotné touhy, ale také chceme být dobrými oddanými? Proč nás Pán nutí vzdát se svých hmotných tužeb, když v nás vidí upřímnou touhu být v Jeho blízkosti?

Psaní a gramatika

Jako úkoly na psaní jsem svým dětem zadávala otázky z toho, co jsme právě četli – jednoduché otázky, když byly mladší, a otázky více k zamýšlení, když povyroستly, a tak často, jak jen to bylo možné, jsem se snažila otázky vztahovat k praktickému životu. Také jsem z textu vybírala slovníková slova – opět podle

schopností chlapců porozumět. Bavili jsme se o významu slov, občas jsme je vyhledávali ve slovníku a chlapci potom za použití těchto slov vymýšleli vlastní věty. Jak četli Šrímad Bhágavatam, pochytily z kontextu dokonce i významy složitých slov.

Vyučovala jsem i trochu formální gramatiky z učebnice, ale moji chlapci se naučili dobře psát i mluvit v podstatě jen díky čtení, psaní a diskusím. Během rozhovorů jsem své chlapce povzbuzovala, aby četli, zapojovali se, dotazovali se a mluvili o svých realizacích.

Rodiče, kteří chtějí být více formální, si můžou najít kvalitní učebnici gramatiky a strávit s ní patnáct minut každý den. Psaní zahrnovalo odpovídání na otázky a vypracování jednoduchých esejů nebo scénářů k dramátům.

Více tipů můžete najít v kapitole „Pět R: psaní (angl. wRiting - pozn. překl.)“.

Už jste četli Krišna knížku?

Test z 11. kapitoly knihy Krišna, Nejvyšší Osobnost Božství

od A.Č. Bhaktivédánty Svámího Prabhupády

1. Co jsou to mali?

- a) ozdoby pro telátka
- b) příjemně vonící květy
- c) lístky Tulasí

2. Kdo a jak zabil Bakásuru?

- a) Balarám, udeřil ho pěstí do zobáku
- b) Balarám, roztrhl mu zobák
- c) Krišna, roztrhl mu zobák

3. Bakásura vypadal jako...?

- a) pasáček
- b) kachna
- c) velký had

4. Kdo zabil Vatsásuru?

- a) Krišna
- b) Balaráma
- c) Krišna a Balarám společně

5. Vatsásura má podobu...?

- a) býka
- b) krávy
- c) telátka

6. Co je amalakí a bel?

- a) zelenina
- b) ovoce
- c) sladkosti

7. Vrindávanem protéká řeka...?

- a) Jamuná
- b) Gódávarí
- c) Narmadá

8. Ve Vrindávaně všichni žijí...?

- a) šťastně, ale ve velkém strachu z démonů
- b) šťastně a mírumilovně, ale dočasně
- c) věčně, mírumilovně a šťastně

9. Jaký dopravní prostředek

používali obyvatelé Vrindávany?

- a) koňský povoz
- b) volský povoz
- c) autobus

a) poskytoval nesmírné potěšení

- b) způsoboval bolest a utrpení
- c) odmlouval

12. Jednoho dne k domu Nandy

Mahárádže přišla...?

- a) apsará
- b) poštačka
- c) prodavačka ovoce

13. Krišna vzal do pěstičky trochu... a utíkal je vyměnit za...?

- a) mincí, sladkosti
- b) zrní, ovoce
- c) hlíny, máslo

14. Prodavačku ovoce okouzila Krišnova...?

- a) flétna
- b) krása
- c) laskavost

15. Když prodavačka naplnila Krišnovu náruč ovocem, uviděla, že se její koš s ovocem naplnil...?

- a) drahokamy
- b) ovocem
- c) květinami

10. Starší pastevci v čele s Nandou Mahárádžou...návrh Upanandy a...?

- a) zamítli, nikam nešli
- b) poslechli, přestěhovali se z vrindávanského lesa do Mahávanu
- c) poslechli, přestěhovali se z Mahávanu do vrindávanského lesa

11. Malý Krišna svým rodičům každým dnem a každým okamžikem...?

16. Matka Jašódá malého Krišnu tak milovala, že když na Něho zavolala...?

- a) rozplakala se
- b) omdlela
- c) její ňadra se naplnila mlékem

17. Bratr Nandy Mahárádže se jmenuje?

- a) Sudáma
- b) Upananda
- c) Baladéva

CHCI PLAKAT JAKO ONA

Drazí oddaní, mám pár drahocenných pokladů, které chovám ve svém srdci, když cestuji a káži po celém světě. Věci, které mi dávají velkou inspiraci – svatá jména, má oblíbená Božstva, pokyny, které mi dal Šríla Prabhupáda, a další úžasné věci, jako korálky z džapa mály Šríly Džívy Gósvámího a malého kousku látky z oblečení Pána Čaitanji Maháprabhua. A také offering Šivarámy Svámího k Vjása púdže Šríly Prabhupády z roku 1994. Četl jsem to stokrát... a pokaždé, když si to čtu, pláču. Pro mě vyjevuje podstatu sankírtanového hnutí Pána Čaitanji a srdce mého duchovního mistra Šríly Prabhupády. Někteří z vás to možná četli a někteří ne. V každém případě je to mistrovské dílo a může se číst znovu a znovu. Vás služebníci Indradjumna Svámí

Offering na Vjása púdžu Šríly Prabhupády ze 30. srpna 1994

Vážený Šrílo Prabhupádo, přijměte mé uctivé poklony Vaším lotosovým nohám. Veškerá sláva Vám v den oslavy Vašeho zjevení.

Když jsem přemýšlel, co Vám dnes mohu nabídnout, prošel jsem svou obvyk-

lou korespondenci. Jeden dopis mě zaujal, a tak Vám ho nabízím. Píše se v něm:

Milý Šivarámo Svámí, Hare Krišna!

Přijměte mé poklony. Doufám, že Vám nevadí, že Vám píšu. Nikdy jsem nepsala žádnému duchovnímu mistrovi, neznáte mě.

Jmenuji se bhaktin Dora, žiji v Peči v Maďarsku. Je mi 14 let a žiji s matkou a starší sestrou. V roce 1992 jsem šla s přáteli na festival Hare Krišna.

Moc mě to nezajímalo, ale líbilo se mi zpívat a tančit s oddanými. Tam jsem si koupila knihu Nauka o seberealizaci. Ani nevím proč, protože ani moc ráda nečtu. Možná proto, že mě bavilo to zpívání. Přinesla jsem si knihu domů a ani si nevzpomínám, kam jsem ji dala.

Ale jednoho dne našla tu knížku máma a moc se na mě rozzlobila, protože si myslela, že čtu tuhle literaturu. Všichni členové naší rodiny byli velmi přísnými katolíky s přesvědčením, že vědomí Krišny je vymývání mozků. Vlastně jsem tu knihu nečetla, prostě jsem na ni zapomněla.

Ale nějak se stalo, že tu knihu objevila moje matka a chtěla ji vyhodit z domu. Moje babička, které bylo tehdy 68 let, byla právě v té době v kuchyni. Žije v bytě o patro výš. Přišla, vzala tu knihu, podívala se na ni a velmi vážně mě pokárala. Myslela jsem si, že tím to skončilo, a vůbec mi to nevadilo. Byla jsem v té době úplně v máji.

O týden později jsem nedopatřením zaslechla rozhovor mezi matkou a babičkou.

Babička jí říkala, že to je neobvyklá kniha, že Šríla Prabhupáda říká totéž co Ježíš Kristus, a tím je nepochybně Krišna – Bůh samotný. Byla jsem velmi překvapena.

Řekla také, že je třeba poslouchat, co říká Prabhupáda, a zpívat Hare Krišna. Protože to je náboženství našeho věku. Pak měli dlouhý rozhovor o tom, že křesťanství je na ústupu a že nikdo nedodržuje biblická přikázání, ale to, co řekl Šríla Prabhupáda, to je čisté a dokonalé.

Od toho dne to všechno začalo. Jednoho dne moje babička navštívila Náma Hattu, centrum Hare Krišna, a začala zpívat na růženci. Také začala kupovat knihy Šríly Prabhupády, jednu po druhé. Utratila celý svůj důchod, aby získala, jak říkala: „Překrásný posvátný Bhágavatam.“ Někdy jedla jenom brambory, ale pokračovala v nákupu knih.

Jednoho dne za ní přišli oddaní a udělali jí v bytě oltář. A když jsem šla k babičce, šli do našeho bytu a dali na zeď obraz Krišny. Ale to byl jen začátek. Jednou v noci se babičce zdálo o Prabhupádovi a od té doby se s ní něco stalo. Nevím, co to bylo za sen, ale všechno se nějak změnilo. Stala se velmi radostnou a nadšenou. Začala kázat všem členům rodiny, nejen mně, ale i mé matce, sestře, a dokonce i svým dvěma synům a jejich manželkám a šesti vnoučatům a také svým bratrům, sestřím a příbuzným. Dříve měla u sebe pořád Bibli a neustále citovala Ježíše Krista, a teď četla verše z Bhágavad gíty a komentáře

toho „milostivého Šríly Prabhupády“ – tak ho nazývala. Byl to skutečný transcendentální teror. Všichni v naší rodině museli zpívat alespoň jedno kolo denně, tj. 108krát odříkat mantru. Navíc k tomu všemu měli být vegetariány včetně našeho psa Sikra a nabízet jídlo obrazu Šríly Prabhupády a Pána Čaitanji. Nakonec jsem se dostala z máji, začala odříkávat mantru a trochu číst.

Když přijdu do školy, moji přátelé se mě ptají na Krišnu, protože vědí, že jsem oddaná.

Všech šestnáct členů naší rodiny navštěvuje centrum Hare Krišna. Během vánočního maratonu jsme všichni zkoušeli rozdávat knížky. Dokonce i moje babička si s sebou vzala knihy, když šla na trh, a prodávala je prodejcům. A teď si šetří, aby mohla jet do Budapešti a podívat se na Božstva instalovaná v tamějším chrámu. Slyšela, že sám Pán Čaitanja a Pán Nitjánanda přišli do Maďarska a oddaní Jim teď slouží. A říká, že chce alespoň jednou v životě vidět Pána.

V letošním roce na festivalu Hare Krišna jste po kírtanu přednášel hostům. Určitě si na moji babičku pamatujete – seděla přímo před Vámi a měla spoustu otázek. Také jsem chtěla položit otázku, ale styděla jsem se. Mohu se zeptat teď? Doufám, že Vám to nevadí.

Chci vědět, jaký člověk byl Šríla Prabhupáda? Musí být velmi drahý Krišnovi, protože šíří své poselství po celém světě. Jaké jsou ty knihy, které změnil život celé mé rodiny? Jak je možné, že přes svoje knihy tak přesvědčivě a silně promlouvá? Vy, jako jeho žák, byste měl být velmi šťastný, protože je to tak velká osobnost!

Někdy, když babička opakuje mantru před obrazem Šrí Krišny, pláče. Jak to Prabhupáda dělá? Chci plakat taky jako ona. Babička stále myslí na Prabhupádu a někdy mluví s jeho obrazem. A i když jsem četla, že opustil tento svět, ale je skutečně mrtvý nebo možná ještě žije? Myslíte, že se s ním jednou setkám? Promiňte, prosím, za dlouhý dopis, nemohu se zastavit. Chci se stát dobrou oddanou a pomáhat Vám a Prabhupádovi šířit vědomí Krišny, tedy vědomí Boha. Mohl byste odpovědět na mé otázky?

Bhaktin Dora

Šrílo Prabhupádo, co je to za milost, kterou jste dal té starší ženě a která mi nikdy nebyla dána? Nikdy Vás neviděla, nikdy neviděla oddané, ani od Vás nebyla zasvěcena. Jaký druh milosti a soucitu jste jí dal a který jste nedal mně, Vašemu šťastnému žákovi, jak říká bhaktin Dora. A co je to za inspiraci, kterou jste dal Dořině babičce ve snu? Ko-neckonců se to stalo jen několik měsíců poté, co s vámi začala mluvit skrze Vaše knihy.

Čím jste se tak dotkl jejího srdce, že jí to přimělo změnit celý svůj život v tak pokročilém věku? Postavit se proti obecně přijatým normám, frázím, zvykům, zavedeným tradicím a zcela změnit svůj svět? To je odvaha, odvaha, kterou nemám. Neměl bych odvahu udělat takové změny.

Šrílo Prabhupádo, chci vědět, co jste jí řekl skrze svůj obraz, když s Vámi mluvila. Mám mnoho Vašich obrazů, ale se mnou přes ně nemluvíte. I když denně sloužím Božstvům, vnímám Je jako sochy z mramoru a dřeva. Jak to mohlo tuto starou ženu přesvědčit, že samotný Pán navštívil její zemi? Proč jste mi neposkytl takovou víru a takovou vizi?

Odkud získala přesvědčení, že cesta do hlavního města k Božstvům je od té doby cílem jejího života? A nakonec ještě jedna otázka – Šrílo Prabhupádo, jak je to možné, že když Dořina babička odříkává mantru před oltářem, tak pláče? Jak jste to udělal? Chci plakat jako ona. Proč jste mi nedal takovou milost?

Šrílo Prabhupádo, to je jen jeden dopis od dívky, která se s Vámi setkala. Kolik milionů duší cítí přímo na sobě každý den Vaši milost, čte Vaše knihy, mluví s Vámi ve snu a pláče, když zpívá svatá jména? Mohli by napsat stejné dopisy. Myslím, že se s Vámi setkávají každý den. Jak mohu získat stejné štěstí?

Ať už přijde ten den, kdy na mě prolíjete tu zvláštní milost, kterou jste jim dal. Pokud nezískám skrze obrazy tuto laskavost přímo od Vás, budu sloužit těm duším, které Vaši milost získaly a vykonávají Vaše poslání. Budu jim nabízet prasádam a dávat knihy a ukazovat, jak se zapojit do duchovní praxe.

Budu s nimi zpívat a doufám, že pochopím nové aspekty Vaší velikosti, i když to možná nikdy nebudu schopen pochopit plně.

Váš pokorný služebník

Šivarám Svámí 🙏

Návštěva Bhakti Prabhavy Svámího Rádhákanta dás

„Ten, kdo praktikuje oddanou službu, by se měl sdružovat s osobami, které jsou pokročilejší než on sám, které oplývají láskou a krácejí po stejné cestě. Jinak jeho srdce nepřijme útočiště u čisté oddané služby.“ (z díla Šrí Bhaktjálóka od Šríly Bhaktivinóda Thákura)

Jeho Svatost Bhakti Prabhava Mahárádže (dříve Lílá Šuka prabhu) znám něco přes dvanáct let. Tehdy jsem ještě jako zaměstnanec nadnárodního koncernu navštěvoval jeho seminář o Šrímad Bhágavatamu ve zličinském chrámu a také mu s vděčností přispěl na cestovní výdaje. Velký dojem na mě udělala jeho pokora a hluboká znalost a realizace písem. Od té doby Mahárádž mnohokrát navštívil Čechy a také se v roce 2016 účastnil Náma Hatta tábora.

Jeho letošní návštěva se odehrála koncem listopadu. Mahárádž přijel v neděli kolem poledne, trochu si odpočinul, přijmul prasádam a dal přednášku z Bhagavad gíty pro četné publikum oddaných a hostů. Další dny přednášel ráno ze Šrímad Bhágavatamu o ambicích Hiranjakašipua a večer představil třídní seminář na téma „Jak přeměnit utrpení na duchovní blaženost“.

V první části semináře se Mahárádž zaměřil na filozofické vysvětlení toho, proč trpíme a kdo je za naše utrpení odpovědný. Druhou část semináře doprovázelo promítání. Mahárádž vyprávěl, jakým způsobem pomáhal svému duchovnímu bratrovi, který onemocněl rakovinou, připravit se na opuštění těla. A třetí a zároveň poslední část semináře Mahárádž uvedl známým veršem z desátého zpěvu Šrímad Bhágavatamu, který pronáší Pán Brahmá – *tat té 'nukampán su-samíksamánó*. Mluvil o tom, že utrpení je reakce za naše nesprávné jednání v minulosti, a pokud ho takto vnímáme, můžeme se od něho osvobodit. Přednášky a seminář jsou ke stažení na www.harekrnsna-luzce.cz.

Na závěr bych ještě rád zmínil pár zajímavostí, co se týče osoby Bhakti Prabhava Mahárádže – již více než rok čentuje denně 64 kol džapy, je velice přesný, co se týče časového rozvrhu chrámu, vše pečlivě plánuje a jeho chování jako by vypadlo z učebnice vaišnavské etikety.

Těšíme se na jeho další návštěvu. 🙏

KAM JÍT NA PRASÁDAM?

ÚVOD

Pro oddané je restaurace Góvinda důležitým ostrůvkem v oceánu lidské chamtivosti a moderního slepého konzumu. Představuje místo, kde se můžete těšit na milost v podobě jídla připraveného s láskou a oddaností a nabídnutého Pánu Krišnovi. A jelikož není Góvinda jako Góvinda, vydali jsme se objevovat restaurace a cukrárny, kde se oddaní a vůbec všichni mohou v klidu najíst, aniž by se zapletli s karmou.

Podívali jsme se na Góvindy u nás a tak trochu i v zahraničí, abychom vám zprostředkovali zážitky z jednotlivých restaurací a třeba ulehčili rozhodování či plánování. Ačkoliv je v Praze restaurací s prasádam víc, pilotní díl jsme vyhradili Májápuru. Tam se totiž zrodila naše inspirace.

Góvinda Májápur

Na prasádam v Májápuru je skvělé to, že vždy máte několik možností. Můžete dát přednost přijímání prasádam v obrovské jídelně zvané Gada, která je sama o sobě silným zážitkem pro jakéhokoliv Evropana. V Gadě totiž sedíte na zemi, prasádam se servíruje na přírodních talířích sešitých z listů a na příbor můžete rovnou zapomenout.

Pro ty, kterým se hůř překonávají nástrahy kulturních rozdílů a upřednostňují spíše evropský standard, je Góvinda výbornou alternativou.

Najdete ji kousek od chrámu a díky nepřehlédnutelnému banneru, který láká hosty na pizzu, ji prostě nemáte jak minout.

Ne vždy a ne všechno

Rozmanitost menu vás příjemně překvapí bez ohledu na čas, kdy se v Góvindě ocitnete. Je zde také nutno upozornit, že májápurská Góvinda není otevřena celý den od rána do večera. Pokud si správně vzpomínám, každé odpoledne ji na pár hodin zavřou.

A také musím doplnit, že ne všechno z nabídky v lístku lze připravit kdykoliv. Díky přehlednému menu víte, ze kterých specialit můžete v daném čase vybírat. Přestože to může znít nelákavě, není to žádné velké omezení.

Radost mít hlad

Dříve, než jsme objevili ranní lekce v angličtině v prvním patře chrámu, naše kroky po Guru púdže směřovaly právě do Góvindy. Hned první stránka vypadá slibně. Parathy plněné bramborem (aloo), panýrem, květákem (gobi) nebo obyčejná paratha bez ničeho, jen tak (vynikající), jsou cenově dostupné (50 - 75 rupií) a už na fotkách v menu vypadají velmi lákavě. Svým vzhledem připomínají čapátí, připravují se ale

jinak – jsou zlehka osmažené na tuku. Parathy si nás získaly natolik, že byly naší první volbou na snídani i v dalších dnech. Ovšem když jsme je vyzkoušeli na našich dalších zastávkách v Bharatě, zjistili jsme, že se tato preparace svou chutí, vzhledem a zřejmě i složením nebo postupem liší od parath v Purí a ve Vrindávanu. A také od parath vyrobených u nás doma dle receptu z kuchařky (108 receptů).

V májápurské Góvindě k parathám dostanete buď pickle (pickles), jogurt, nebo nějakou luštěninu (dál). Co konkrétně to bude, záleží na Krišnovi a tak trochu na obsluze. Ne vždy se vás totiž zeptají na vaše preference a jednoduše vyberou za vás (v mém případě se po každé úspěšně střelili, ale kdo ví, jestli by se statistiky delším pobytem nezhoršily). Je doporučeno příliš se nepřipoustat k tomu, co si objednáte, častokrát totiž můžete dostat něco jiného.

Další specialita nese název dóša. Pochází z jihoindické kuchyně a vypadá velmi dobře. To je také vše, co o ní mohu napsat, jelikož jsme ji během naší návštěvy díky půstu od urad dálu vůbec neochutnali.

Pizza, pasta, jablečný štrúdl

Pokud nemáte žádná očekávání, listování v menu vám chvíli může připomínat listování atlasem světa. Italskou pastu vám připraví ve 4 variantách podle barvy omáčky. Podobně je to s čínskými nudlemi.

V menu najdete speciální stránku s výběrem kontinentálních jídel, jakými je sendvič, jogurt s müsli, ovoce, zákusek, je-

Večer je restaurace mnohem výraznější

jichž cena vás nijak nezaskočí, velikost porce však ano. Pravděpodobně je nabízejí jako ochutnávku exotiky.

Pizzeria je v prvním patře a je otevřená pouze večer. My jsme ji nevyzkoušeli, protože nebyla příležitost. A když byla, dali jsme přednost místním specialitám.

Restaurace pro turisty ze Západu

Restauraci preferují bohatší indické rodiny a turisté ze západních zemí.

I přesto, že pár nedostatků by se určitě našlo, celkově na mě tato restaurace udělala od začátku velmi dobrý dojem, zejména svou čistotou, vcelku pozornou obsluhou s přijatelnou znalostí angličtiny. Prasádam výborné, z ochutnaných preparací jsem nenašla nic, co bych si už příště neobjednala. Za sebe mohu říct, že jsem byla Májápurem nadšená a téměř stejně mě uchvátila i místní Góvinda. 🍽️

Interiér restaurace je možná trochu chladný, ale v bengálském horku velmi osvěžující

Venkovní sezení na terase

Když spěcháte, slané chuťovky a sladkosti koupíte rychle přes okénko

Hned u lotosových nohou Pána Krišny

Spokojenost s prasádam	4*
Výběr	5
Lokalita	5
Čistota	5
Prostředí v restauraci	4
Obsluha:	4**
Doba čekání	4
Celkové hodnocení:	4,4
*mínus bod za ohřívání v mikrovlnce a servírování prasádam pokojové teploty	
**mínus bod právě za ten moment překvapení, kdy čekáte něco jiného	

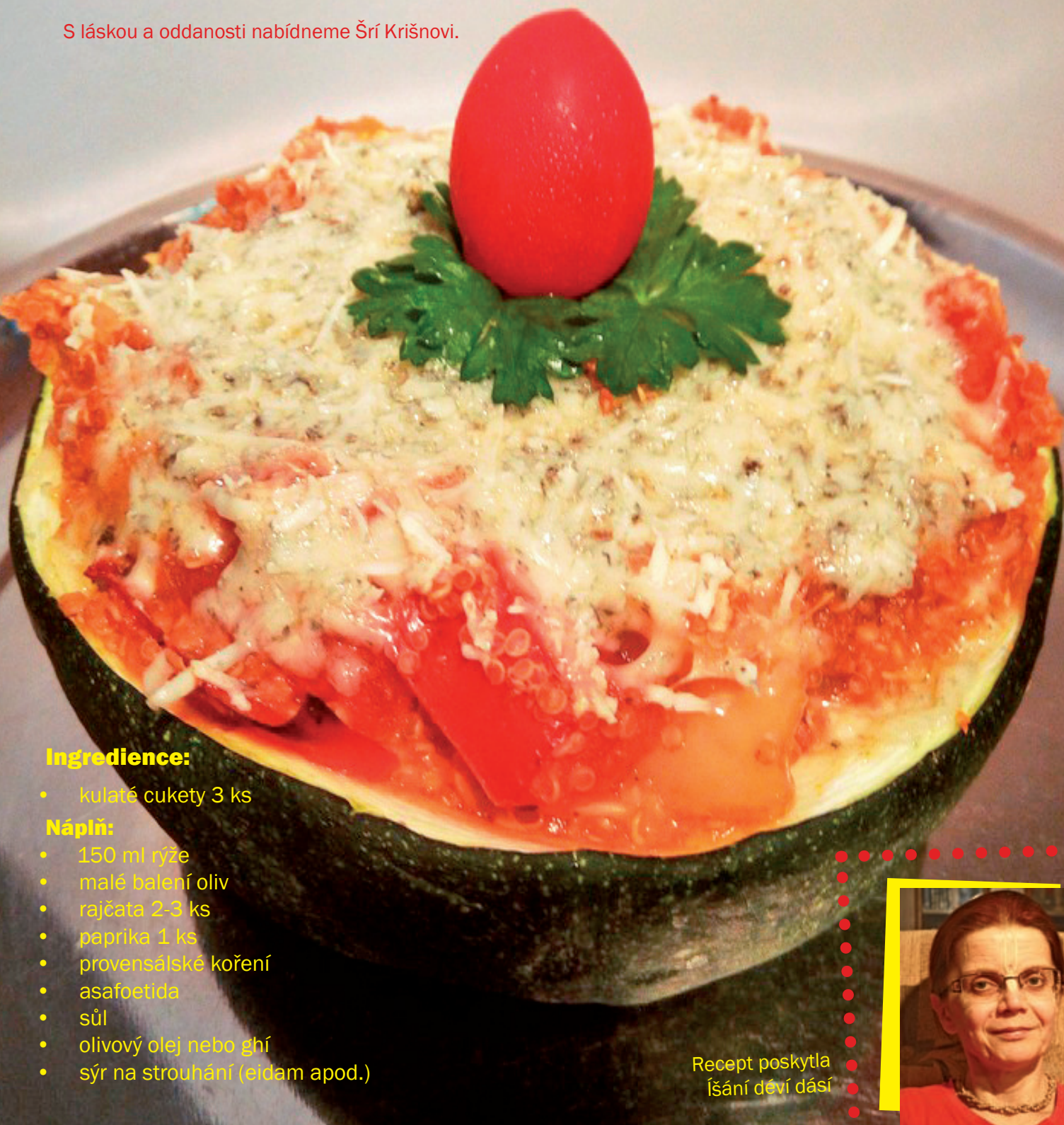

PLNĚNÉ CUKETY

Postup:

Uvaříme rýži v osolené vodě standardním způsobem. Rozpůlíme cukety a vydlabeme vnitřky tak, aby vznikly „mističky“. Vydlabaný vnitřek cuket pokrájíme na menší kousky a na menší kousky nakrájíme i papriky a rajčata. Na olivovém oleji nebo ghí osmahneme asafoetidu a přidáme nakrájenou zeleninu, kterou chvíli smažíme, až do částečného změknutí. Směs osolíme a ochutíme provensálskými bylinkami a smícháme s uvařenou rýží. Touto náplní plníme vydlabané cukety, které jsme předtím ještě trochu osolili. Dáme péct na zhruba 30 minut (do změknutí cuket) a ke konci pečení zasypeme strouhaným sýrem, aby se stačil roztéct a lehce zhnědnout. Můžeme ozdobit cherry rajčátkem a petrželkou a nabídneme Pánu Křišnovi. Rýži můžeme nahradit kuskusem a i zeleninu můžeme obměnit podle fantazie a momentální dostupnosti. Recept je vhodný i na Ěkádaši, jen vynecháme asafoetidu a místo rýže použijeme quinou nebo pohanku.

S láskou a oddaností nabídneme Šrí Křišnovi.

Ingredience:

- kulaté cukety 3 ks

Náplň:

- 150 ml rýže
- malé balení oliv
- rajčata 2-3 ks
- paprika 1 ks
- provensálské koření
- asafoetida
- sůl
- olivový olej nebo ghí
- sýr na strouhání (eidam apod.)

Recept poskytla
Ísání déví dásí

